

OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2012

taustamateriaali

Sisällysluettelo

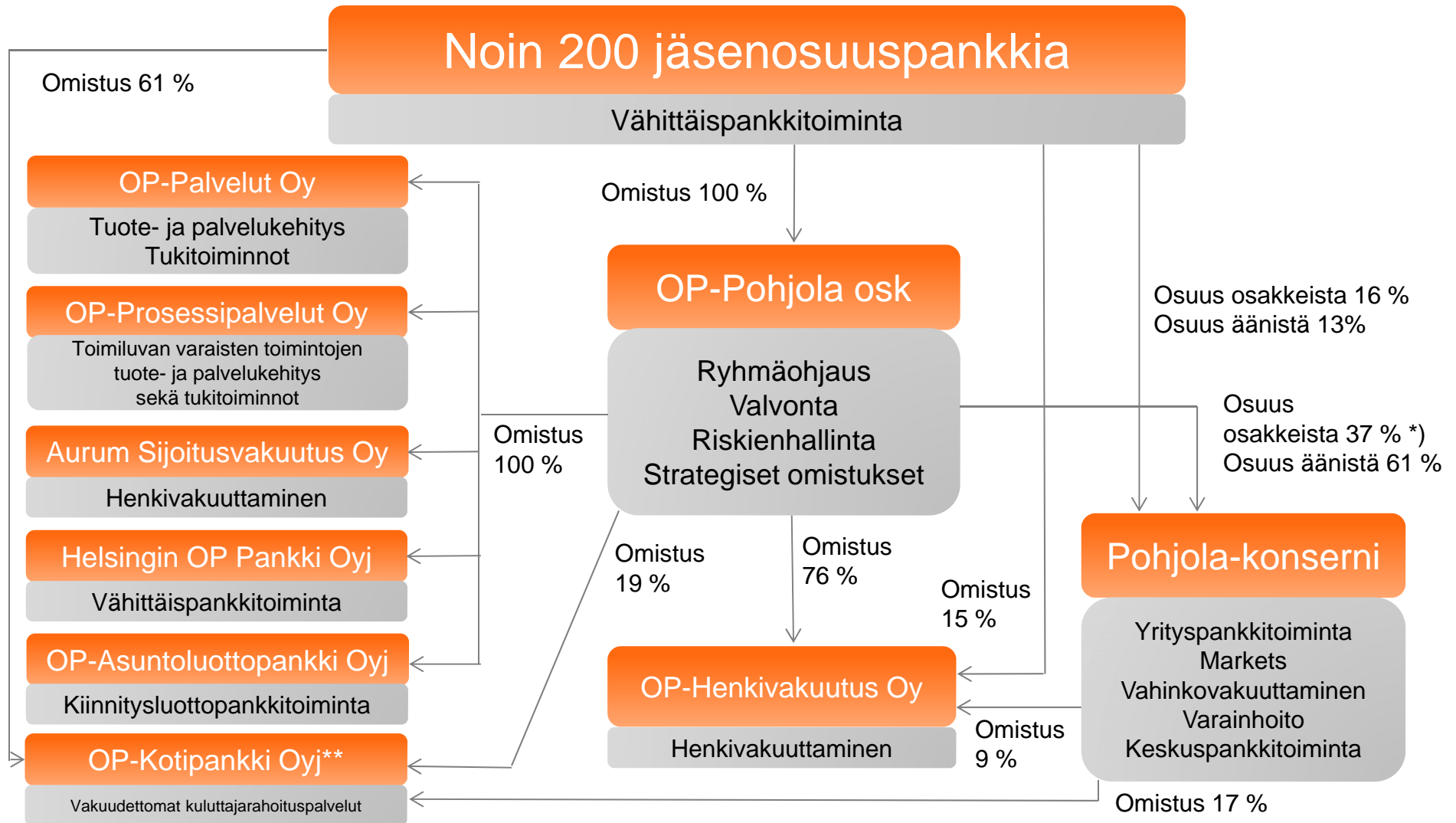
- OP-Pohjola-ryhmä
- Tulos
- Vuosineljännes
- Vakavaraisuus
- Tase
- Luotot ja asiakasvarat
- Asiakkaat ja jäsenet ym
- 5-vuotistarkastelu

OP-Pohjola-ryhmä

Rakenne, omistussuhteet ja työnjako OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista. Fiva valvoo OP-Pohjola-ryhmää konsolidoidusti.

*) sisältää myös OP-Pohjola osk:n tytäryhtiön OP-Henkivakuutus Oy:n 0,26 % omistusosuuden

***) OP-Pohjola-ryhmän omistusosuus 100 %, josta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin omistusosuus yhteensä 39 %

OP-Pohjola-ryhmän segmenttijako

Pankkitoiminta

- Osuuspankit, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj.
- Pohjola-konsernin pankkitoimintasegmentti
- Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vahinkovakuutus

- Pohjola Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, A-Vakuutus Oy, Seesam Insurance AS ja Pohjola Terveys Oy

Varallisuudenhoito

- Pohjola-konsernin varainhoitosegmentti
- OP-Henkivakuutus Oy, OP-Rahastoyhtiö Oy ja Aurum Sijoitusvakuutus Oy.

Muu toiminta

- OP-Pohjola osk, OP-Palvelut Oy, OP-Prosessipalvelut Oy ja Pohjolan konsernitoiminnot.

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1-12/2012	1-12/2011	Muutos, %
Tulos ennen veroja, milj. e	601	525	14,5
Pankkitoiminta	437	447	-2,2
Vahinkovakuutus	92	8	
Varallisuudenhoito	101	47	
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	192	176	8,8
	31.12.2012	31.12.2011	Muutos, %
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (Rava)	1,90	1,80	0,10 *
Vakavaraisuussuhde, Core Tier 1, %	14,1	14,0	0,1 *
Core Tier 1 ilman siirtymäsäännöksiä, %	14,8	14,0	0,8 *
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,46	0,47	-0,02 *
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1 425	1 299	9,7

* suhdeluvun muutos

Keskinäinen vastuu, talletussuoja ja sijoittajien turva

- Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.
- Keskusyhteisön jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän osuuspankit sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat laissa säädetyllä tavalla keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. Siten siis esimerkiksi OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.
- OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja eli osuuspankkeja, Pohjola Pankki Oyj:tä, Helsingin OP Pankki Oyj:tä sekä OP-Kotipankki Oyj:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahostoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

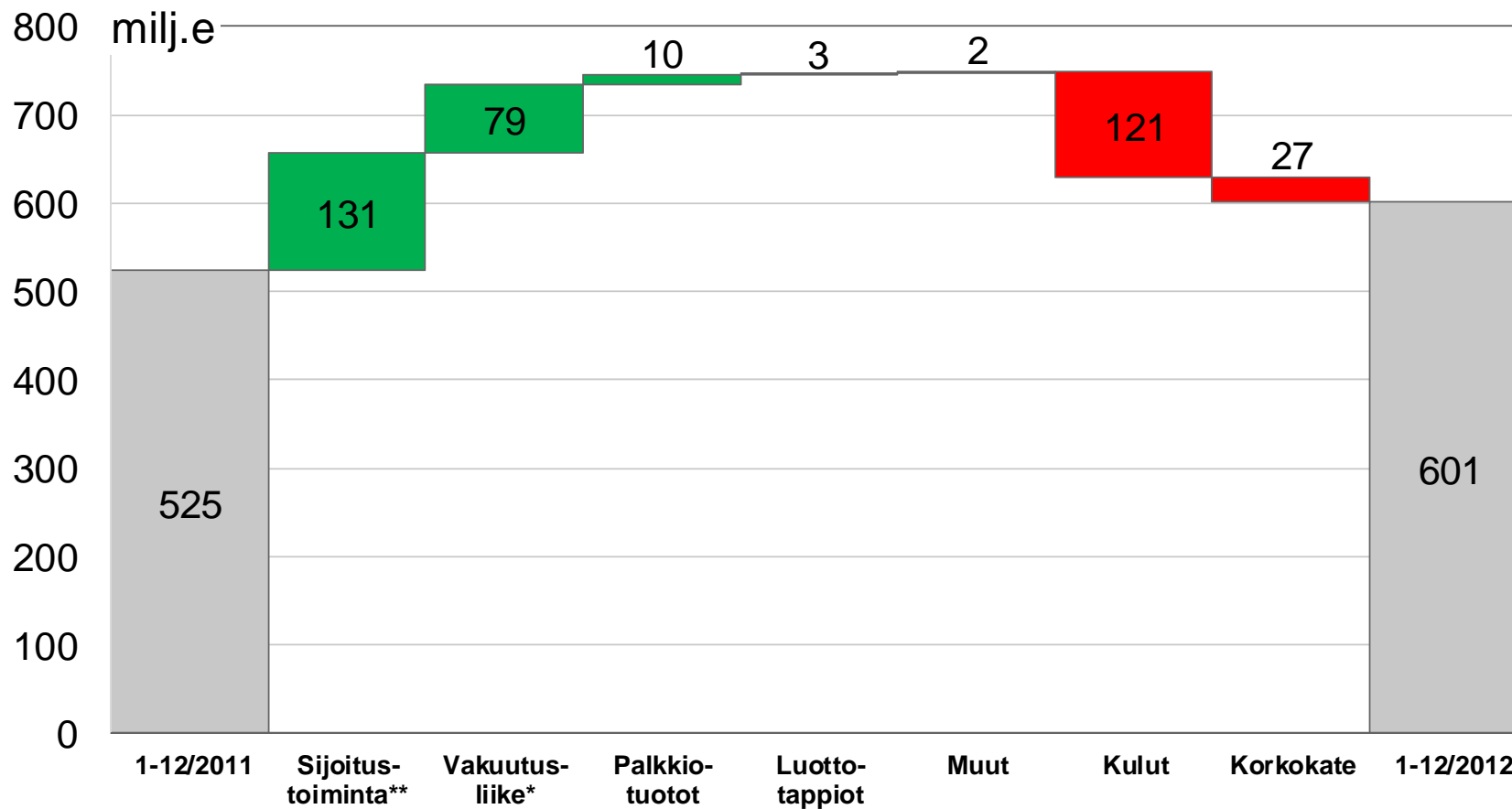

Tulos

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja

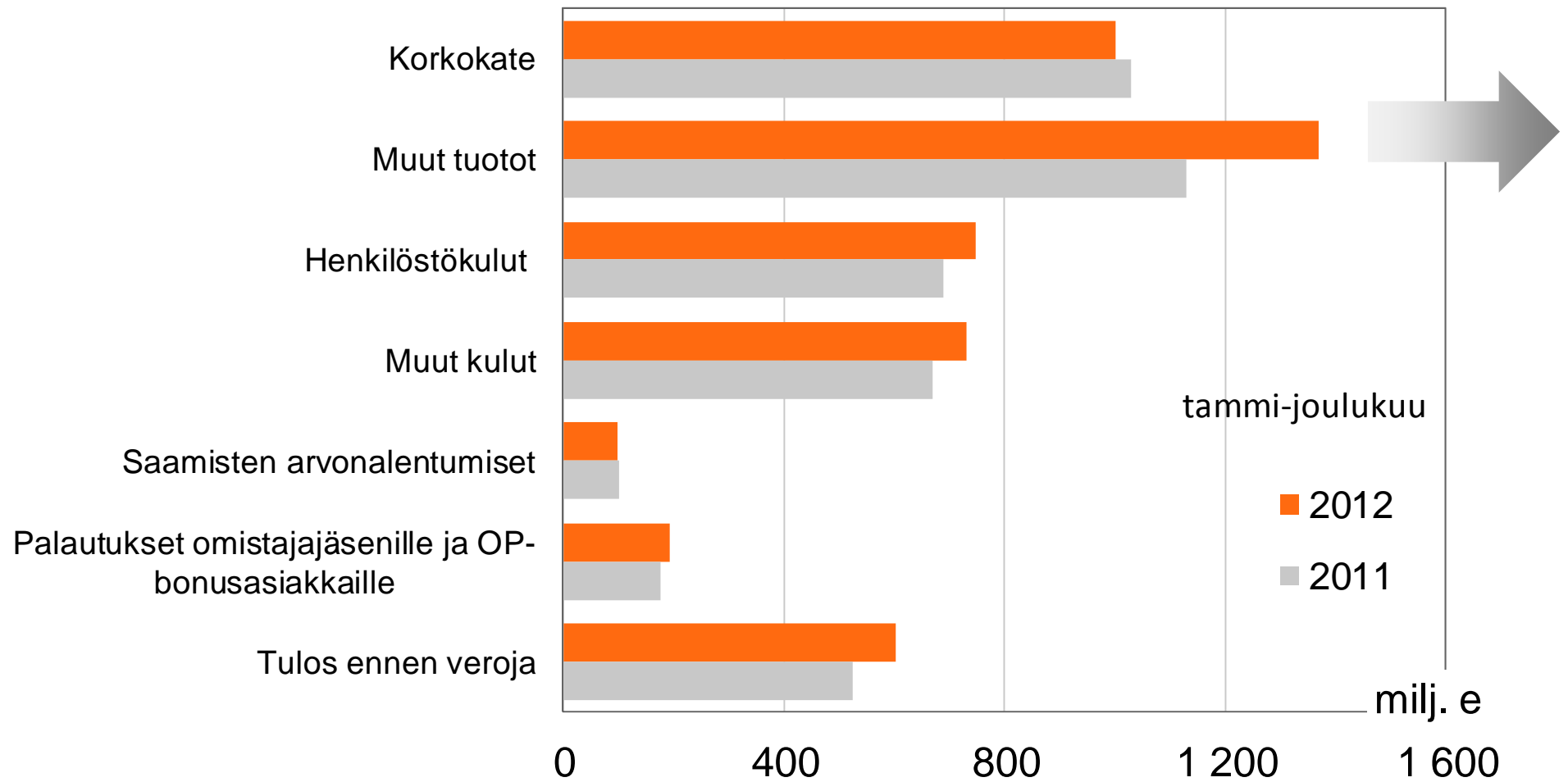

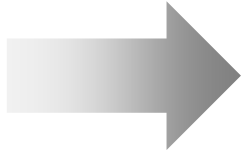
*) Henki- ja vahinkovakuutus **) Sijoitustoiminta = Henkivak. sij.tuotot (pl. vastuovelkaa suojaavat johdannaiset) + Vahinkovak. sij.tuotot + Sij.toiminnan nettotuotot + Kaupankäynnin nettotuotot

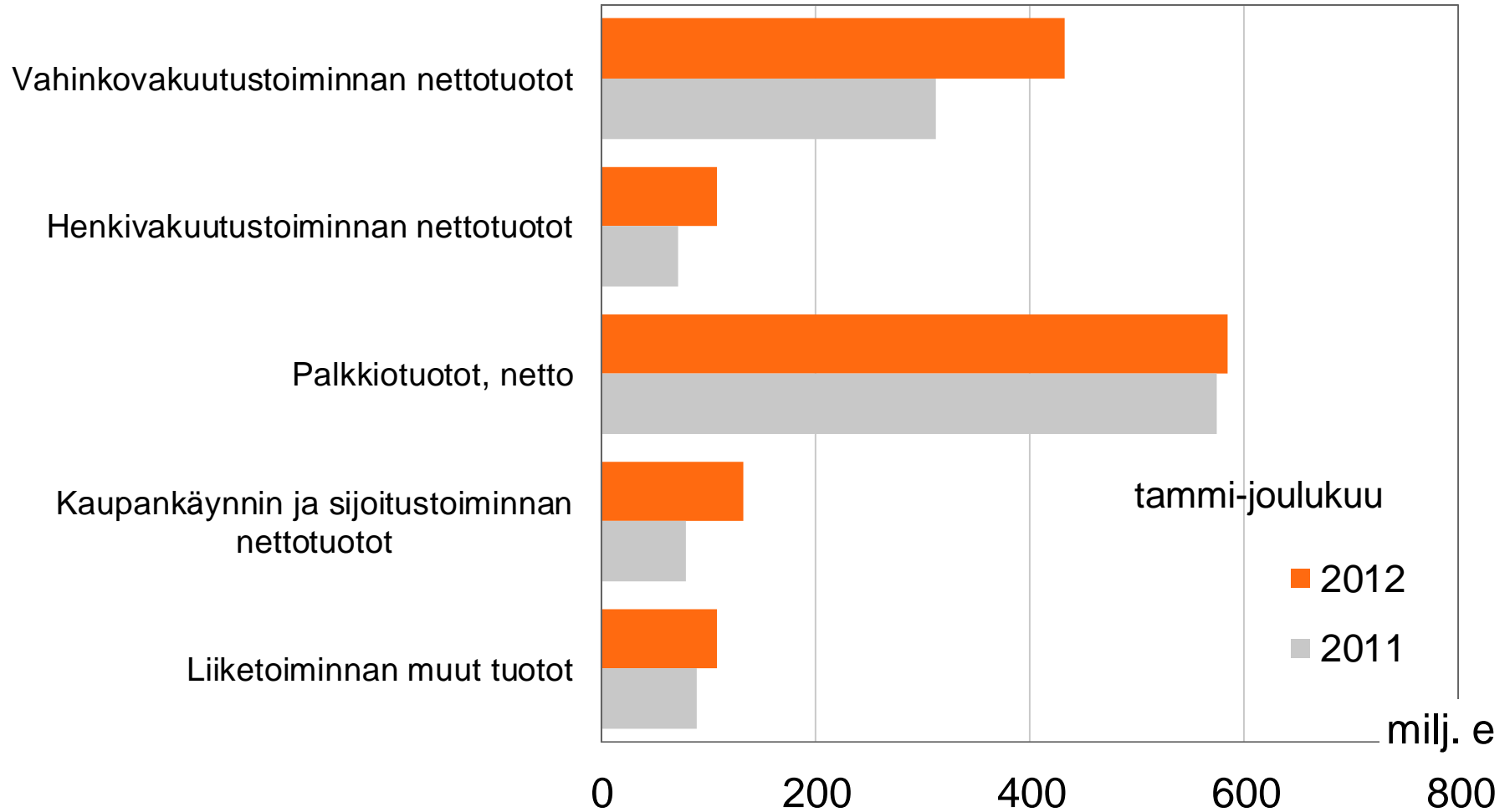
OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät

OP-Pohjola-ryhmä Muut tuotot

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelma

tammi-joulukuu milj. e	2012	2011	Muutos milj. e	%
Korkotuotot	3 174	3 294	-120	-3,7
Korkokulut	2 171	2 264	-93	-4,1
Korkokate	1 003	1 030	-27	-2,6
Saamisten arvonalentumiset	99	101	-3	-2,6
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	904	928	-25	-2,7
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	433	312	121	38,8
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	108	72	37	51,2
Palkkiotuotot, netto	584	574	10	1,8
Kaupankäynnin nettotuotot	81	17	63	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	52	63	-11	-17,3
Liiketoiminnan muut tuotot	109	90	19	21,2
Henkilöstökulut	749	689	60	8,7
Muut hallintokulut	378	351	27	7,7
Liiketoiminnan muut kulut	352	318	34	10,7
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	192	176	16	8,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	2	4	-2	-42,6
Tulos ennen veroja	601	525	76	14,5

OP-Pohjola-ryhmä

Segmenttikohtainen tuloslaskelma

1-12/2012

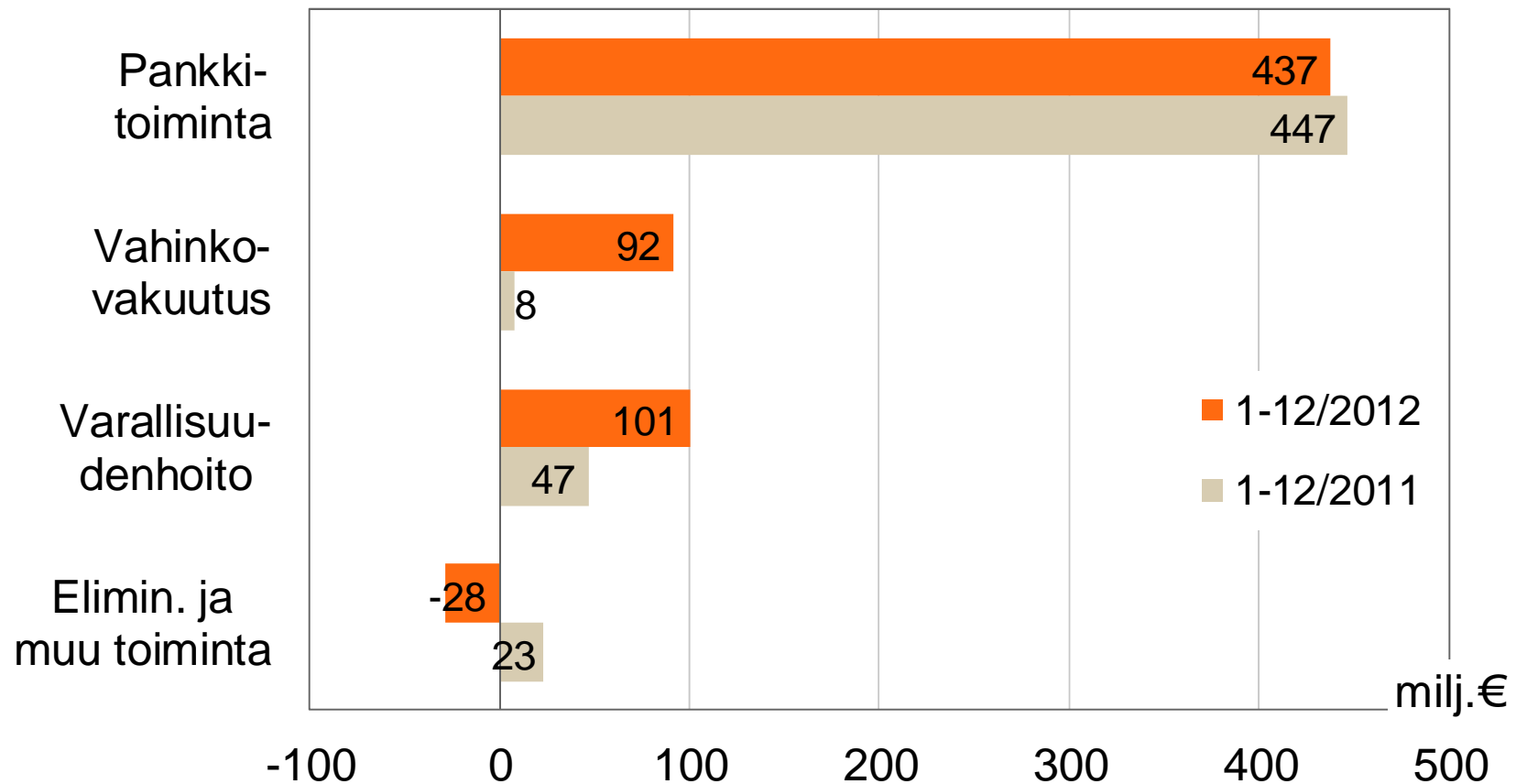
milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varallisuus- denhoito	Elimin. ja muu toiminta	Yhteensä
Korkokate	969	-8	3	39	1 003
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	0	438	0	-5	433
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	0	19	89	108
Palkkiotuotot, netto	543	23	172	-155	584
Muut tuotot	179	5	43	17	243
Tuotot yhteensä	1 692	458	237	-15	2 371
Henkilöstökulut	433	135	32	149	749
Muut kulut	534	231	104	-139	730
Kulut yhteensä	967	366	136	10	1 479
Arvonalentumiset	96	0	0	-3	93
Palautukset omistajajäsenille	192	0	0	0	192
Tulos ennen veroja	437	92	101	-28	601

Kulujen suhde tuottoihin, %

57

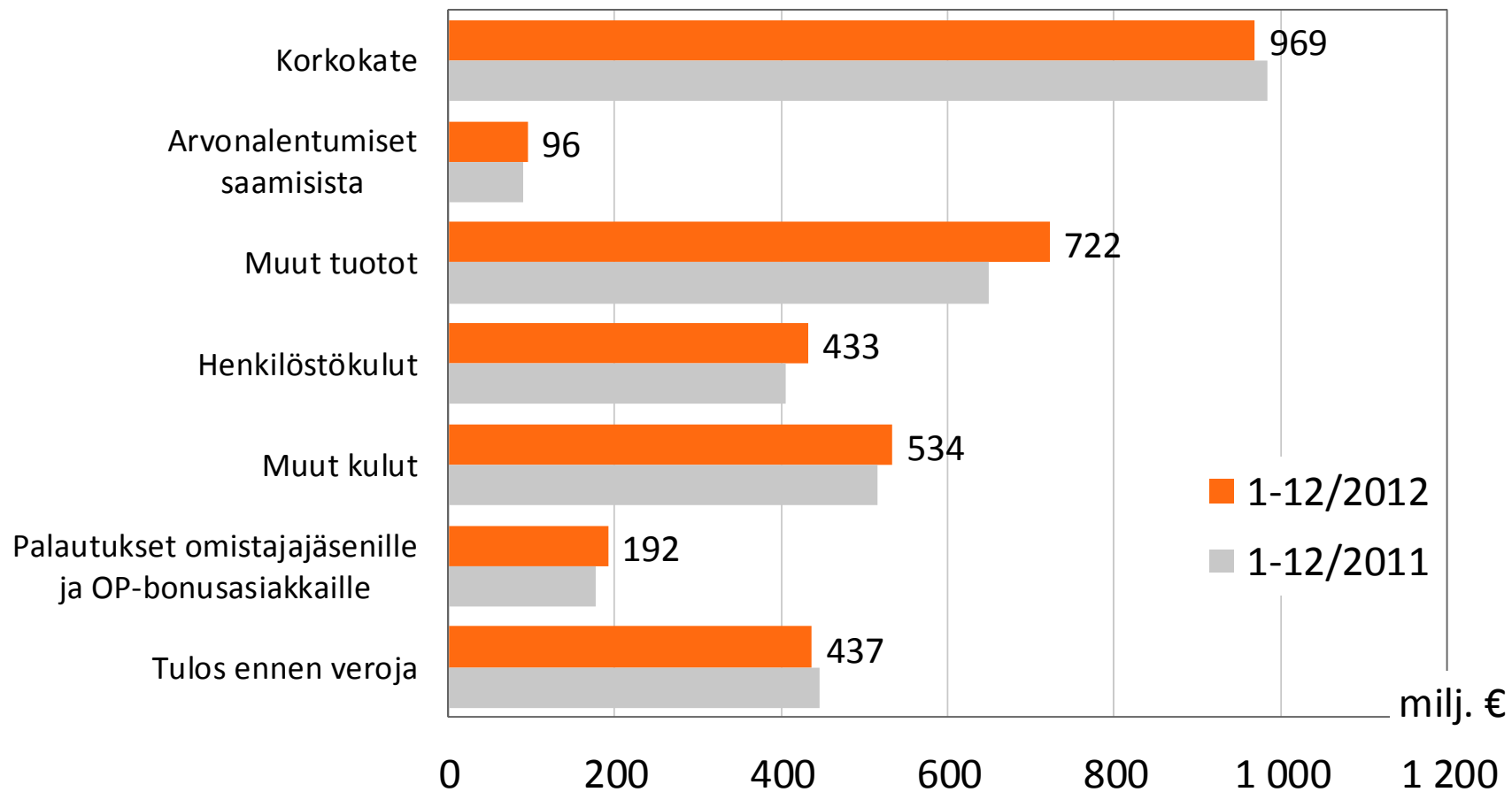

OP-Pohjola-ryhmä
Tulos ennen veroja liiketoimintasegmenteittäin

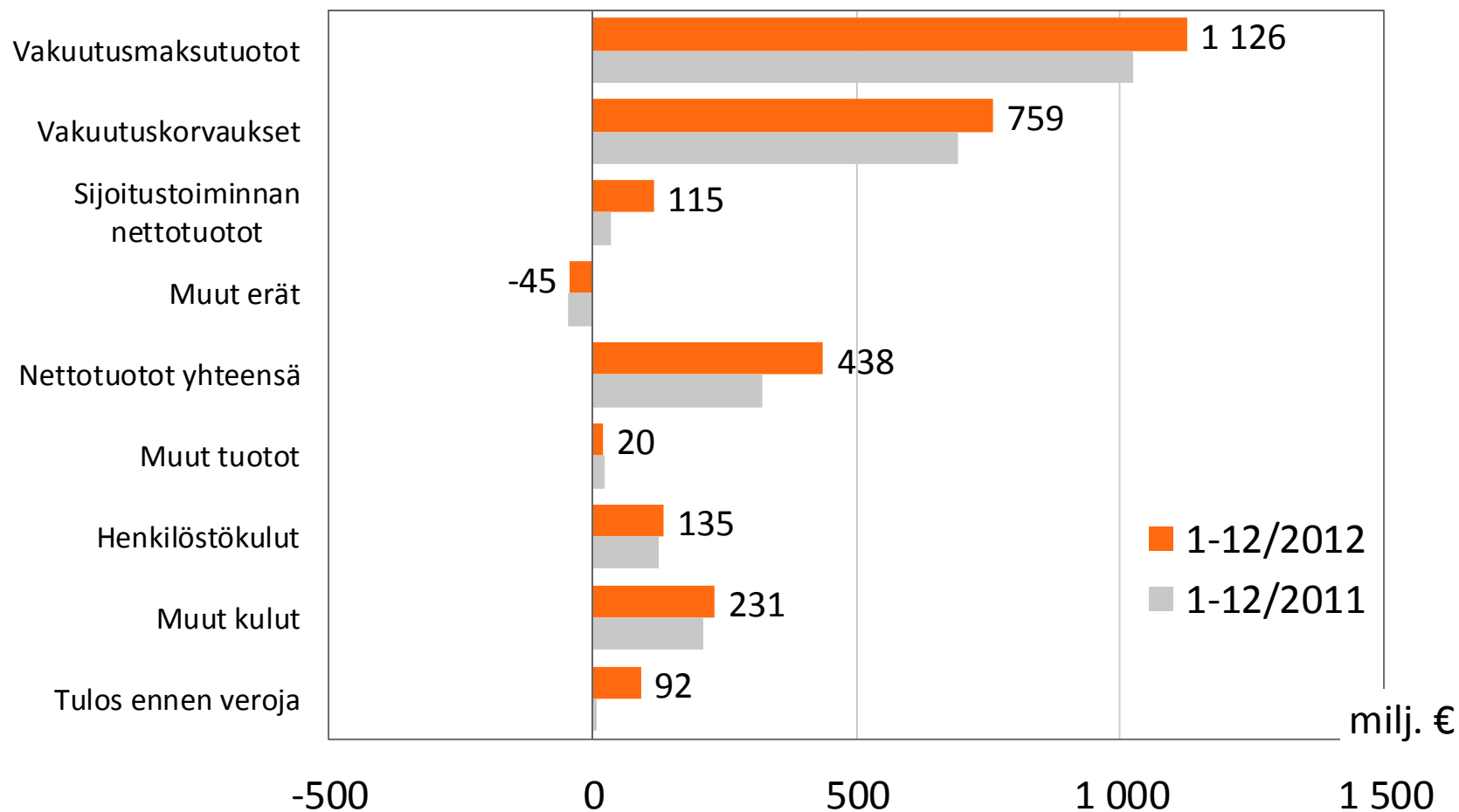
OP-Pohjola-ryhmä

Pankkitoiminta

OP-Pohjola-ryhmä

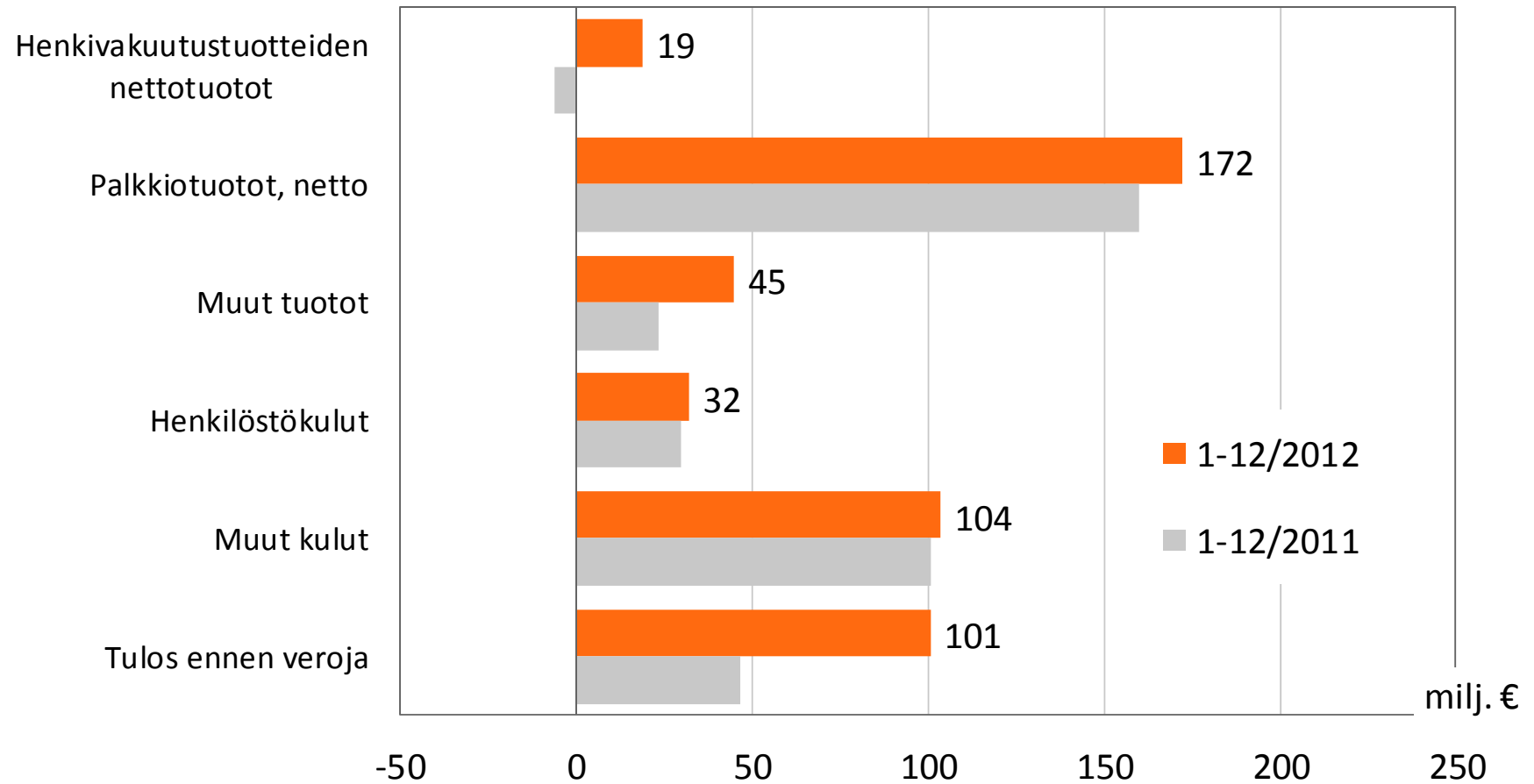
Vahinkovakuutus

OP-Pohjola-ryhmä

Varallisuudenhoito

A hand is pointing at architectural blueprints on a table. The blueprints show various building plans, including a large rectangular structure with internal divisions. The background is slightly blurred, showing some trees and a window. A semi-transparent grey banner is overlaid across the middle of the image, containing the text 'Vuosineljännes'.

Vuosineljännes

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät vuosineljänneksittäin

milj. e	2011				2012			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Korkokate	238	255	261	275	274	255	243	231
Muut tuotot	371	330	214	215	363	321	326	358
Tuotot yhteensä	609	585	476	490	637	576	569	588
Henkilöstökulut	176	186	147	180	199	190	184	176
Muut kulut	158	165	154	192	180	183	163	203
Kulut yhteensä	334	350	301	372	379	373	347	379
Saamisten arvon alentumiset	23	31	10	37	11	17	19	51
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	42	47	43	44	44	52	46	50
Tulos ennen veroja	210	157	122	37	203	134	156	108

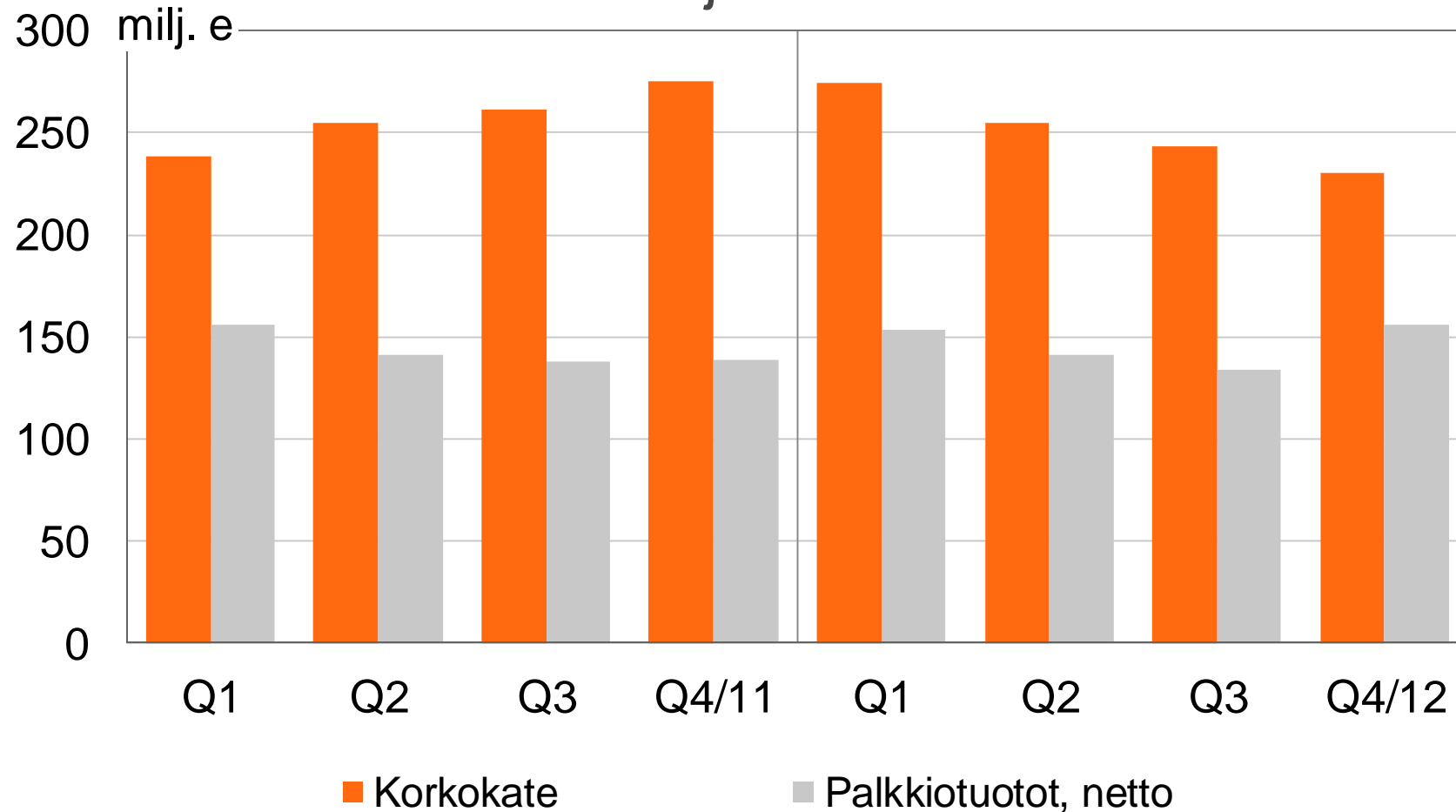
OP-Pohjola-ryhmä
Muut tuotot vuosineljänneksittäin

milj. e	2011				2012			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	92	124	75	20	100	129	105	99
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	50	28	0	-6	32	16	27	33
Palkkiotuotot, netto	156	141	138	138	153	141	134	156
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	46	15	-19	38	52	13	19	47
Muut tuotot	27	22	20	25	25	22	41	23
Yhteensä	371	330	214	215	363	321	326	358

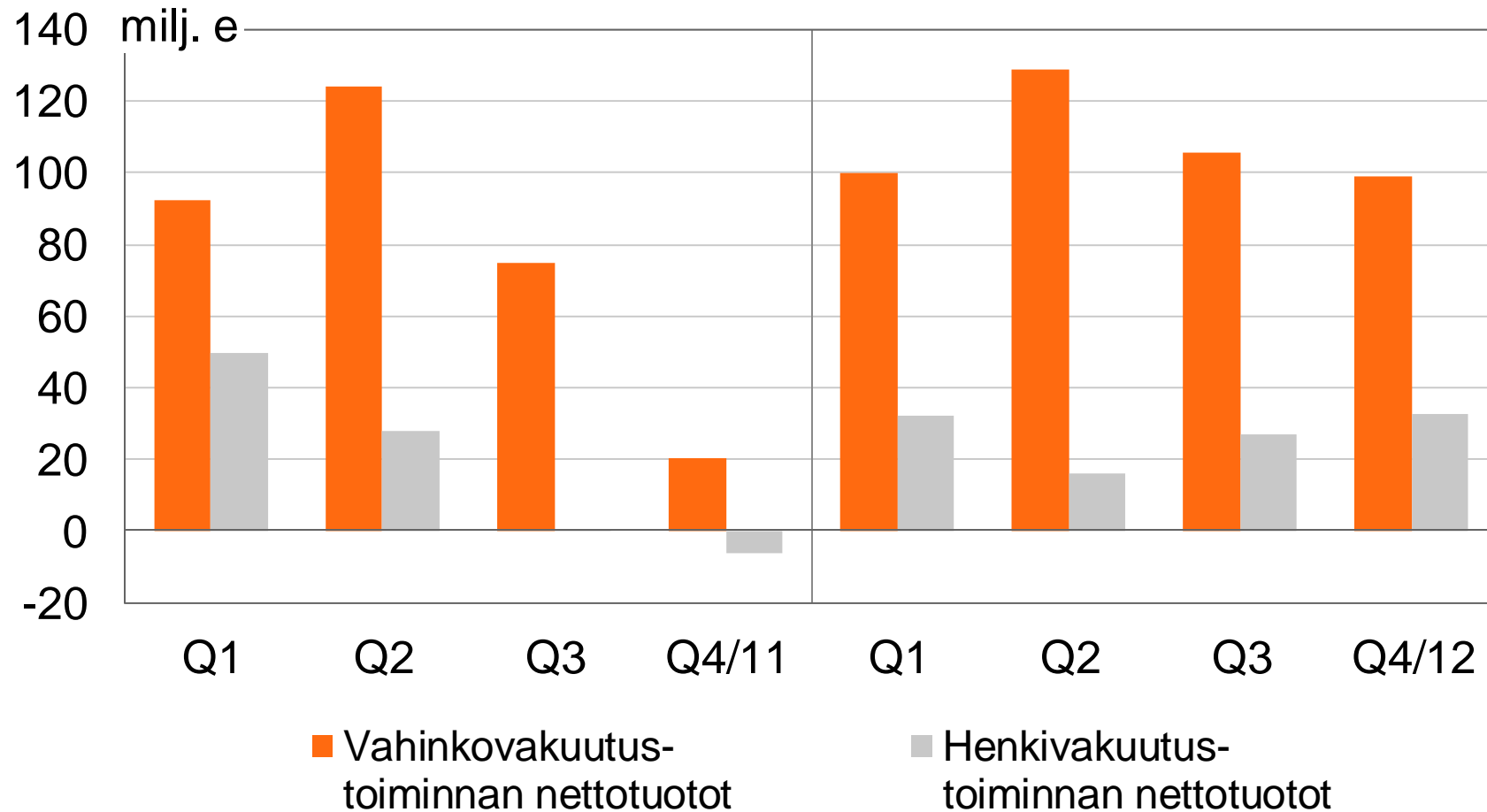
OP-Pohjola-ryhmä

Korkokate ja palkkiotuotot, netto vuosineljänneksittäin

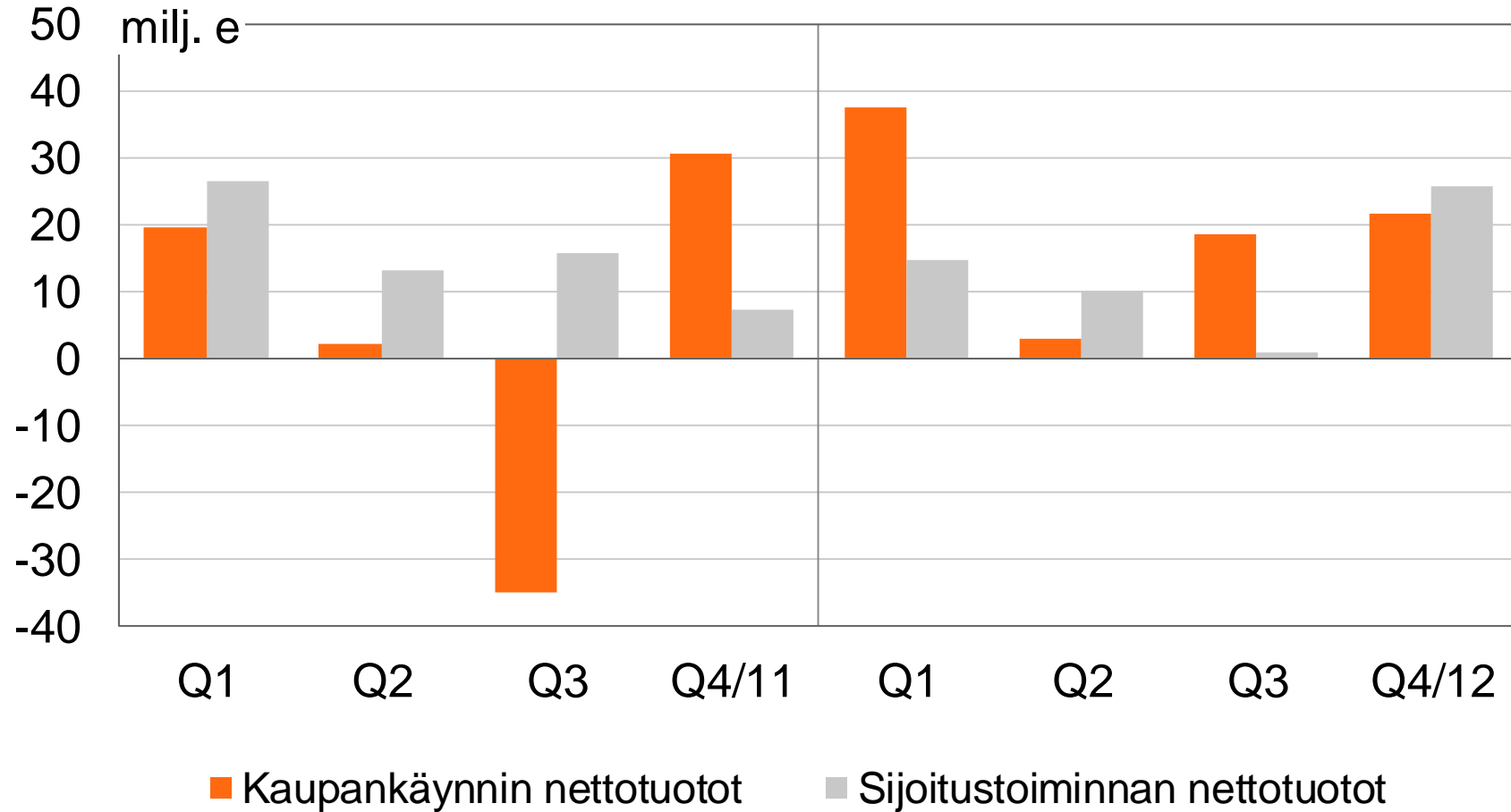
OP-Pohjola-ryhmä

Vahinko- ja henkivakuutustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

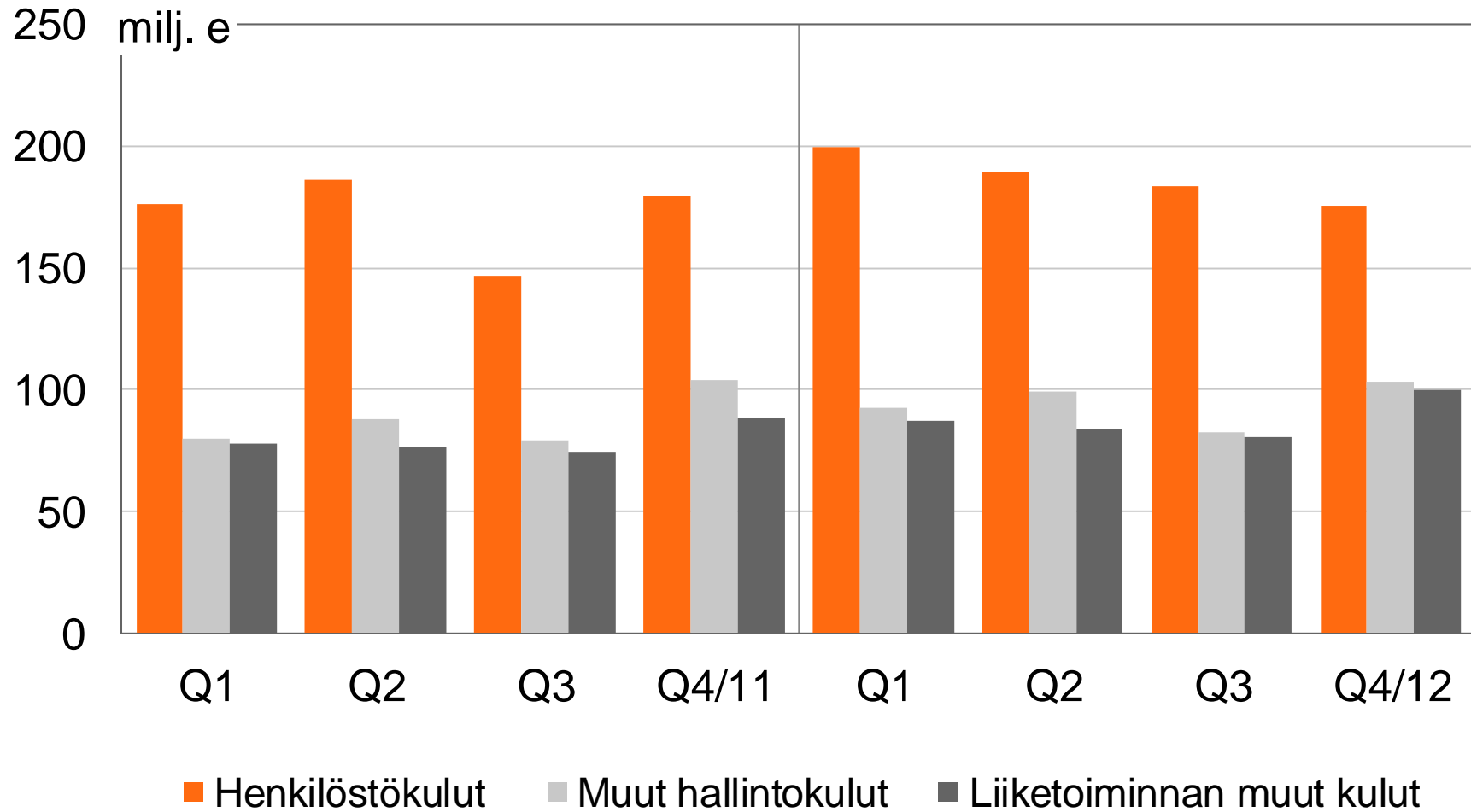
OP-Pohjola-ryhmä

Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

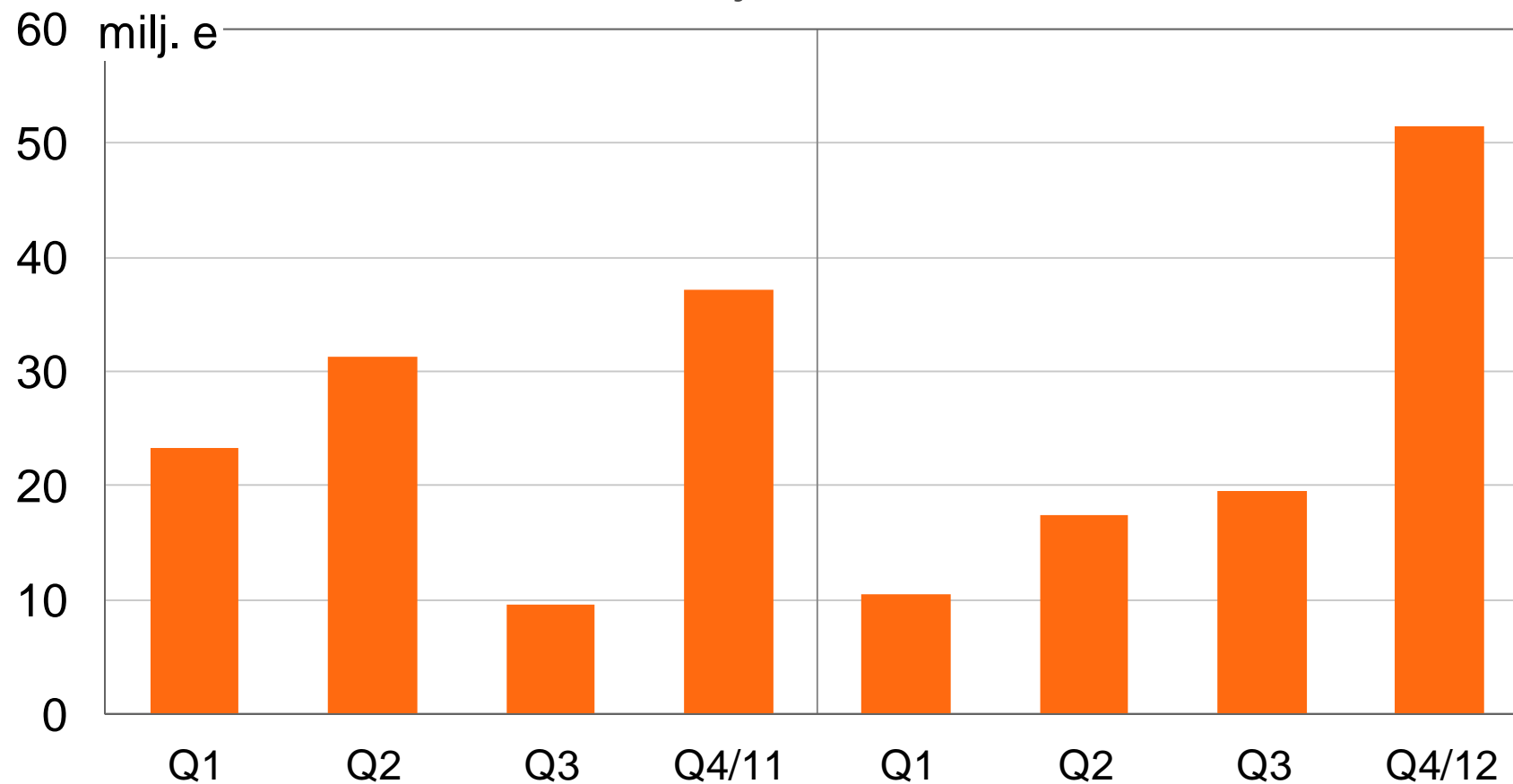
Kulut vuosineljänneksittäin

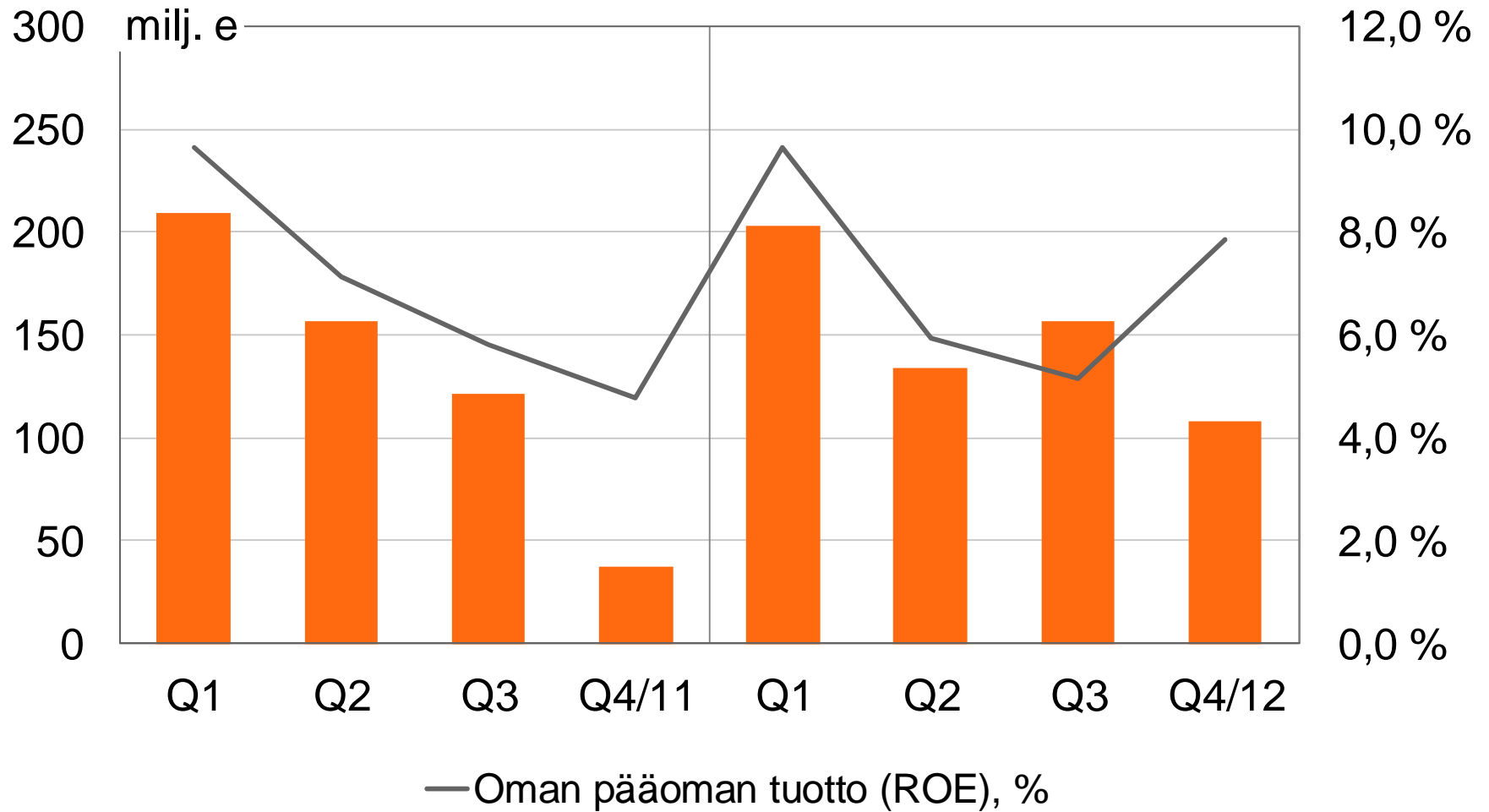
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset vuosineljänneksittäin

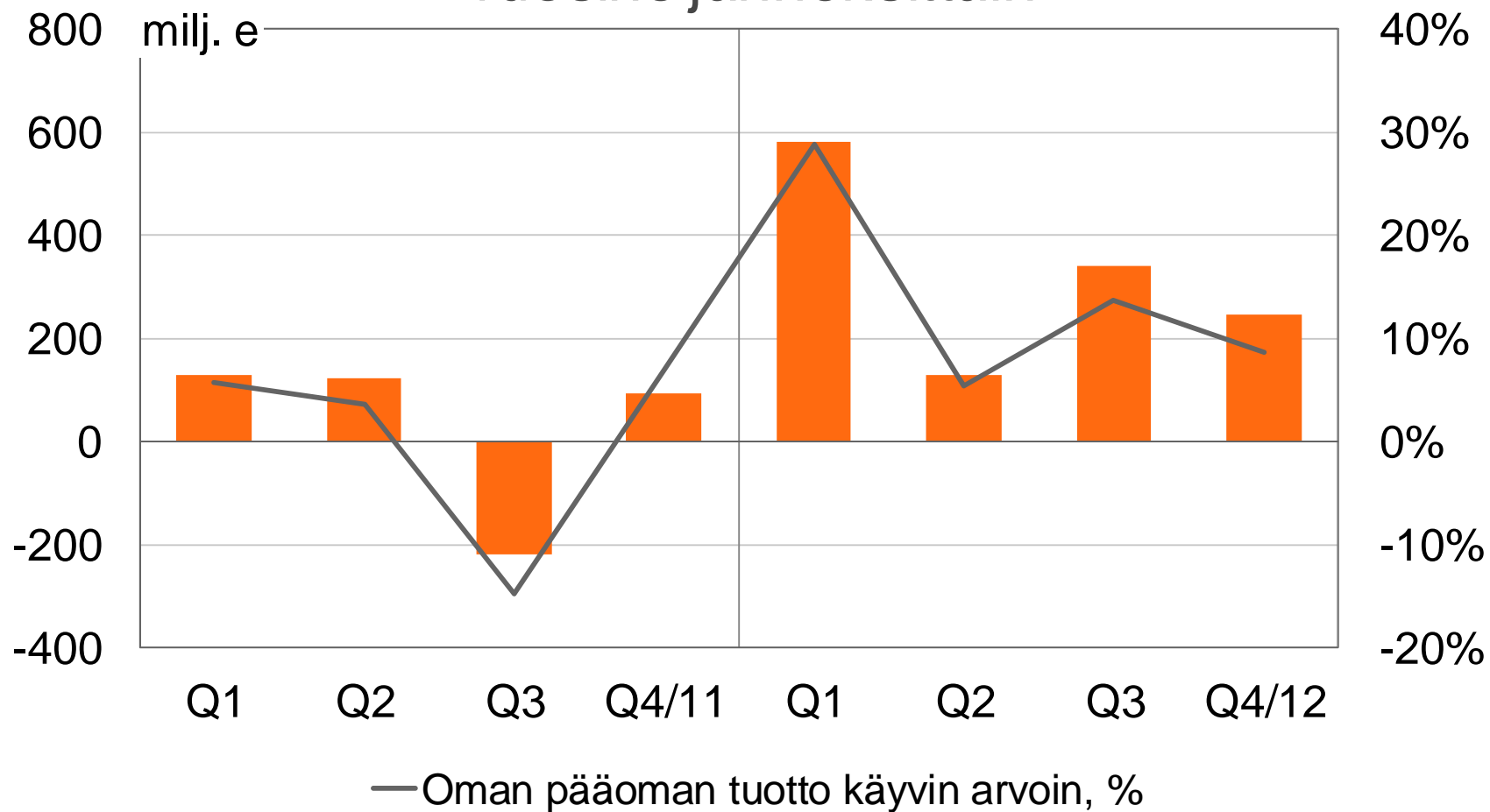
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja vuosineljänneksittäin

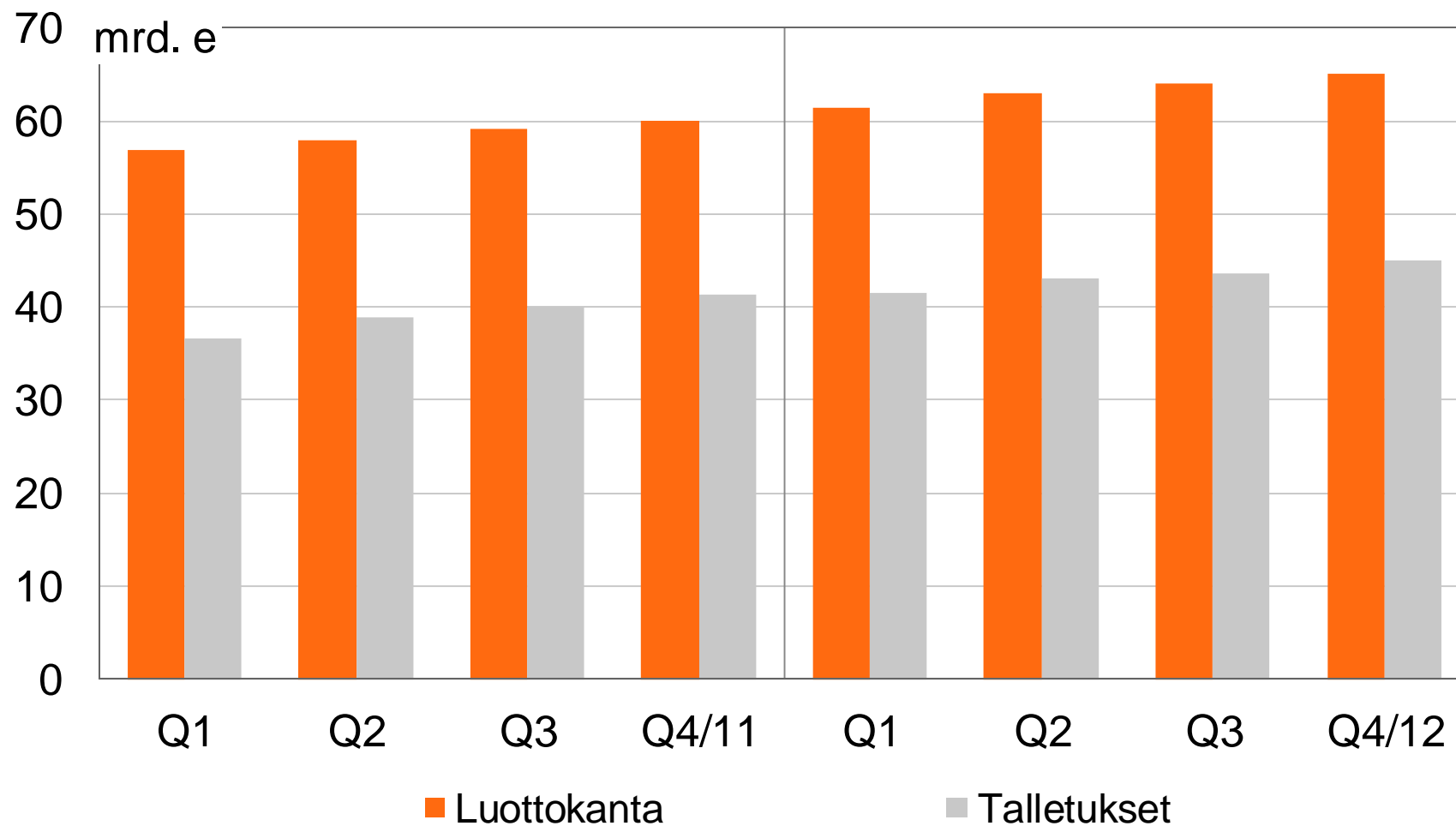
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja käyvin arvoin vuosineljänneksittäin

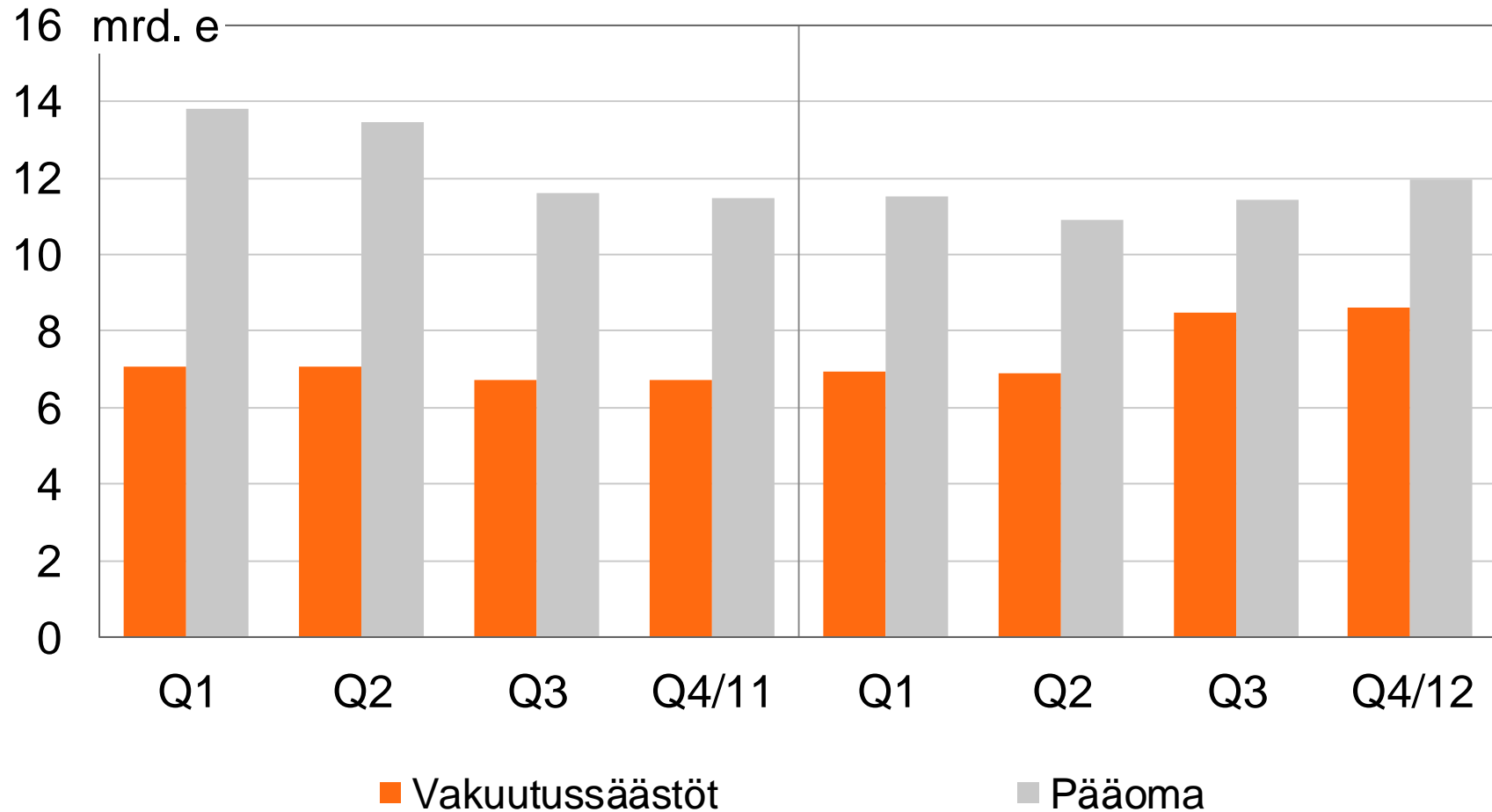
OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset vuosineljänneksittäin

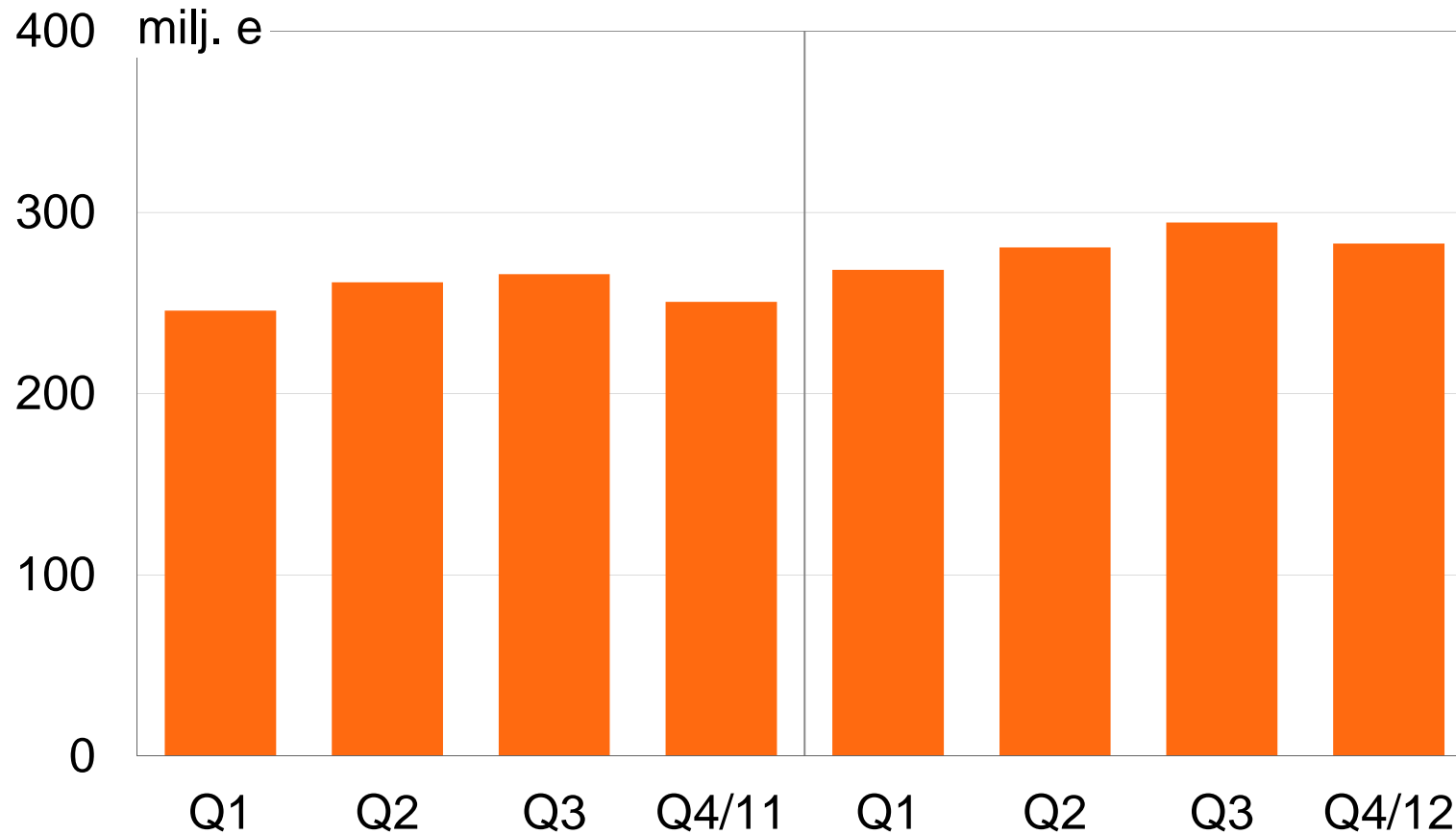
OP-Pohjola-ryhmä

Henkivakuutustoiminnan vakuutussäästöt ja sijoitusrahastojen pääoma

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot vuosineljänneksittäin (IFRS)

Vakavaraisuus

Kaksi eri vakavaraisuussuhdelukua

Luottolaitosvakavaraisuus = osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuus

- Ryhmän toiminta perustuu lakiin talletuspankkien yhteenliittymistä.
- Laki talletuspankkien yhteenliittymistä asettaa osuuspankkien yhteenliittymälle omien varojen vähimmäismäärän, joka lasketaan luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan.
- Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöihin tehdyillä sijoituksilla on merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen, vaikka vakuutusyhtiöt eivät kuuluukaan osuuspankkien yhteenliittymään.

Rava-vakavaraisuus = OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus

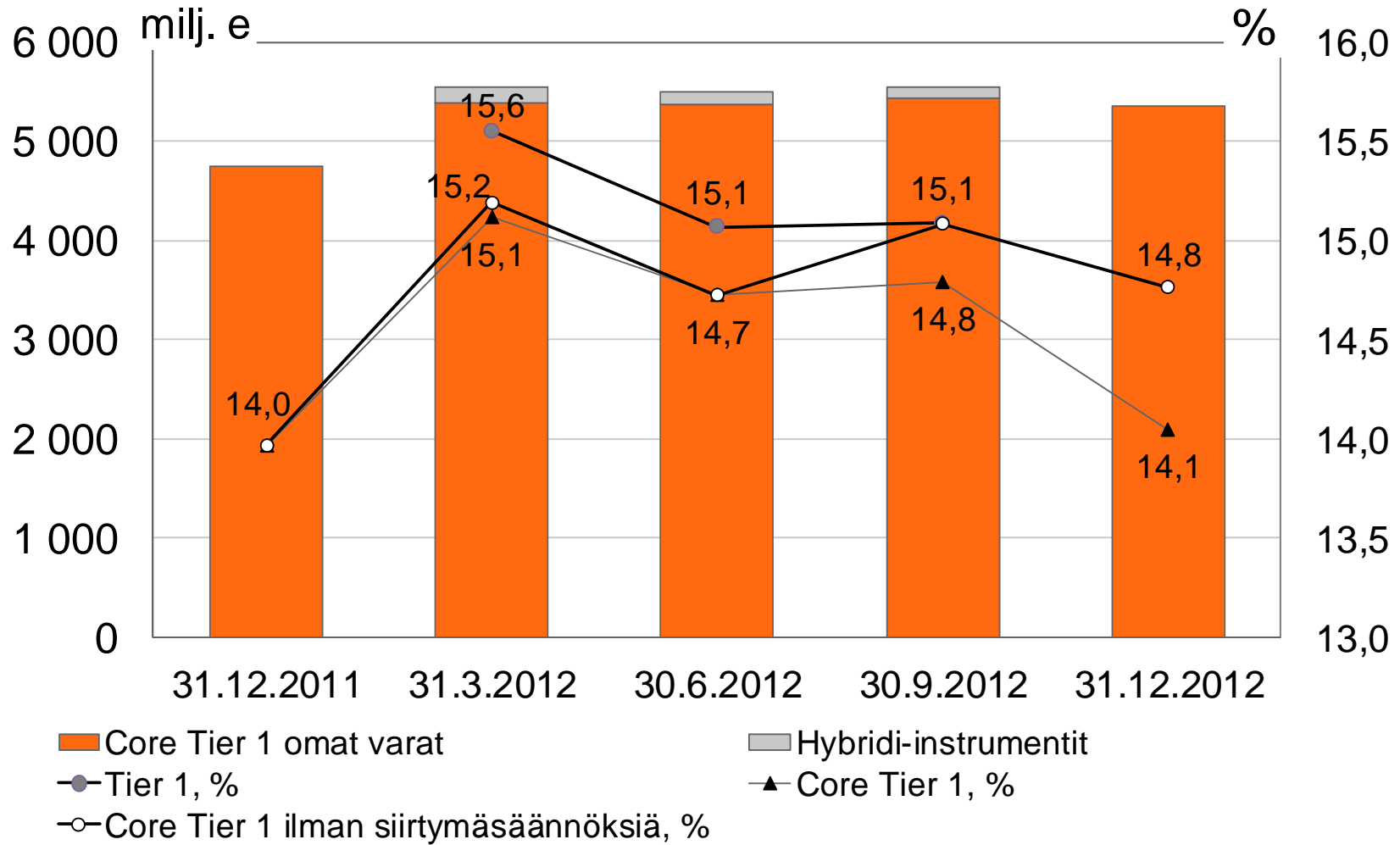
- OP-Pohjola-ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (rava) valvonnasta annetun lain tarkoittaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymille on säädetty oma vakavaraisuusvaatimus.
- OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti.
  - Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin.
  - Omiin varoihin ei voida sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä muodostuu luottolaitosten konsolidoidusta omien varojen vaateesta ja vakuutusyhtiöiden yhteenlasketuista toimintapääomien vähimmäisvaatimuksista.

Kummankin vakavaraisuussäännösten mukaan tarkasteltuna
OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky on vahva.

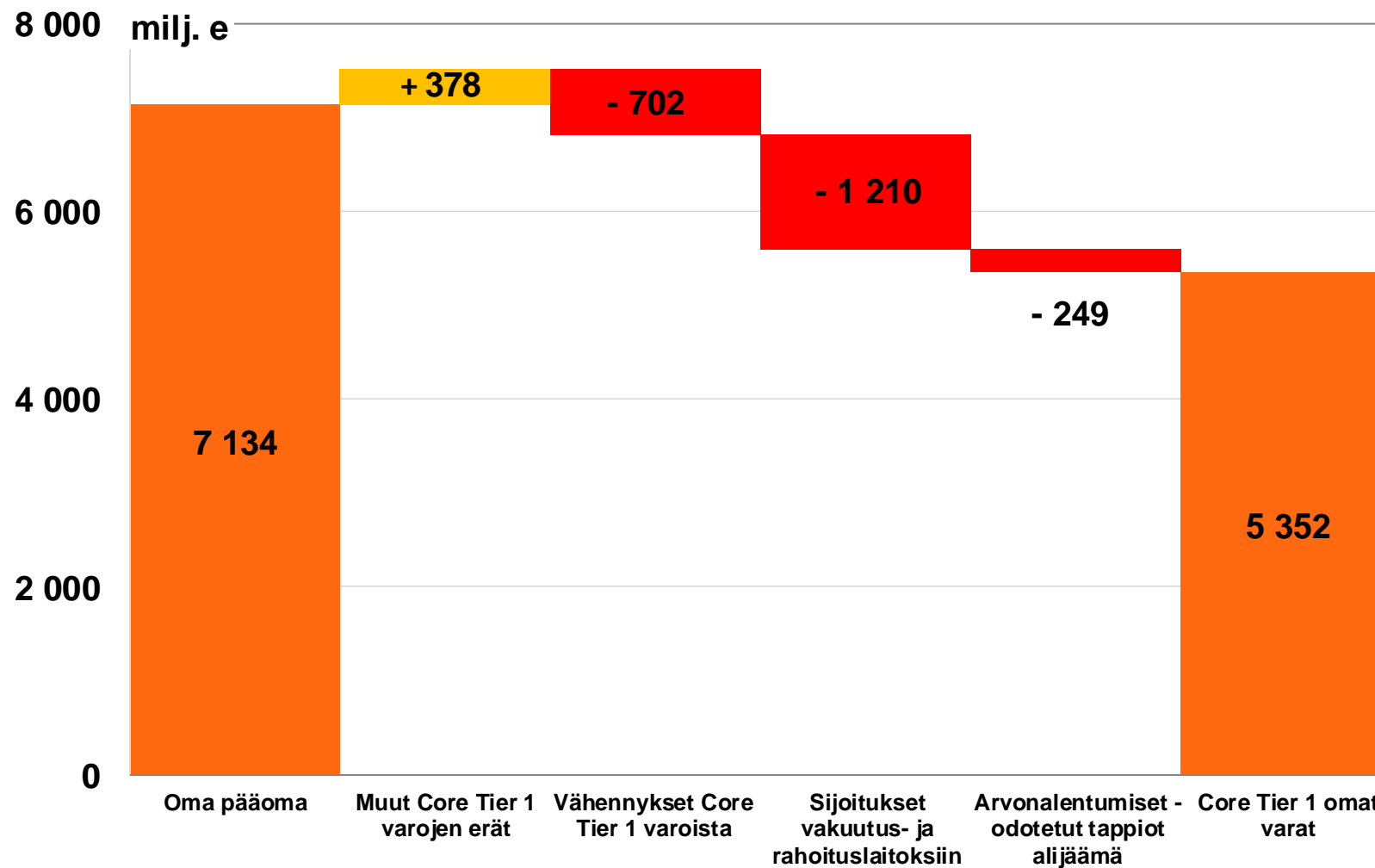

Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

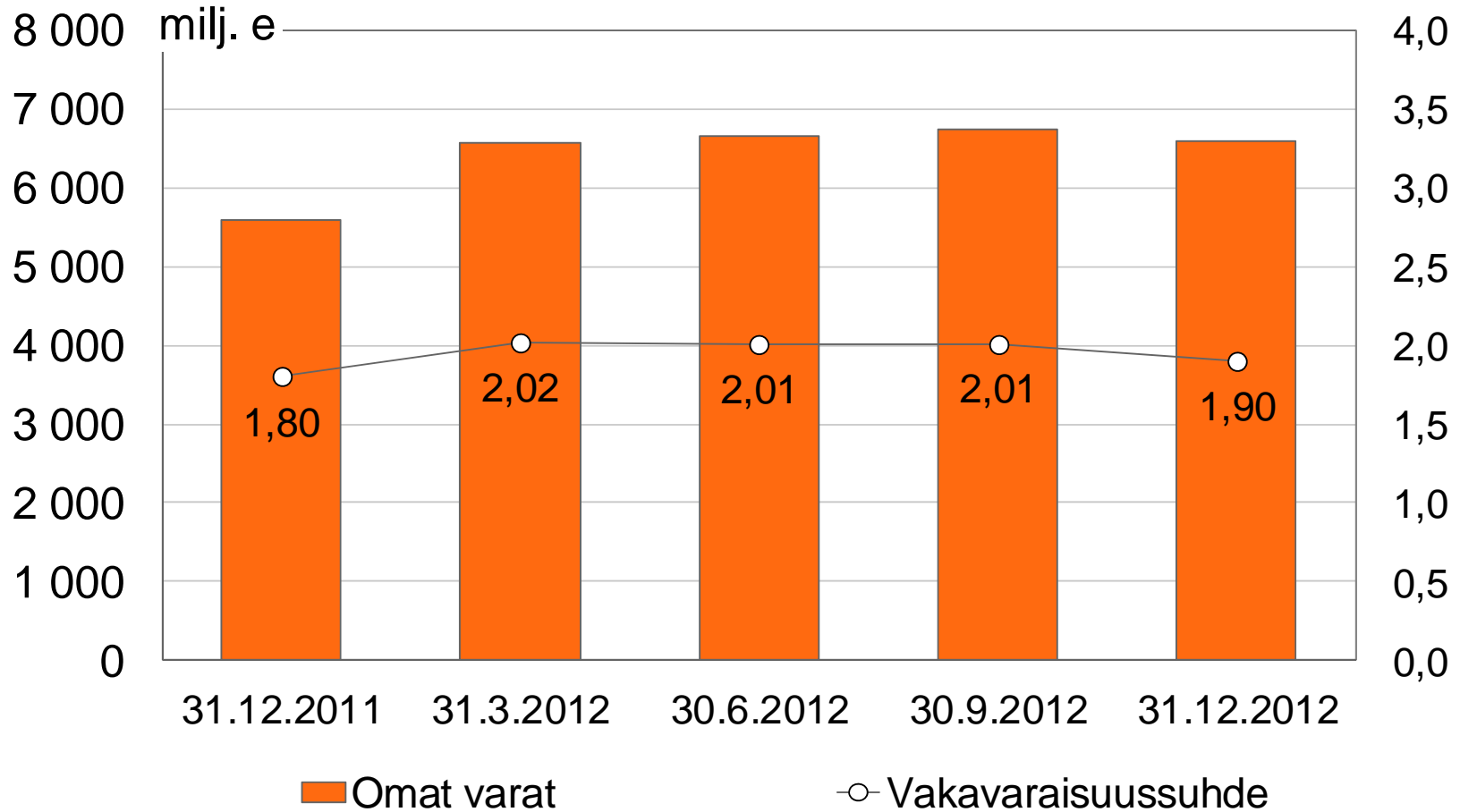

Luottolaitoslain mukaisten Core Tier 1 varojen muodostuminen 31.12.2012

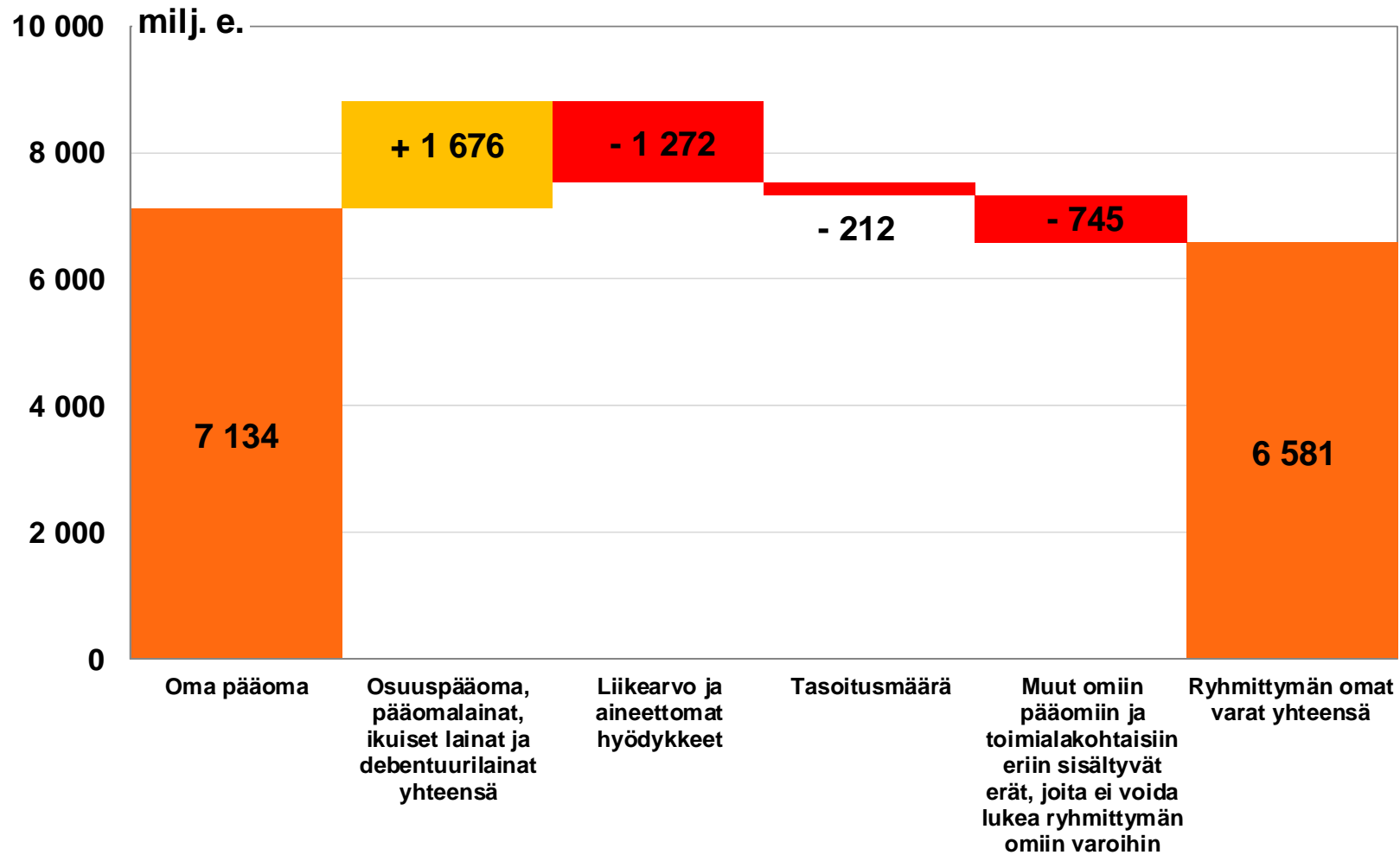

OP-Pohjola-ryhmä

Rava-lain mukainen vakavaraisuus

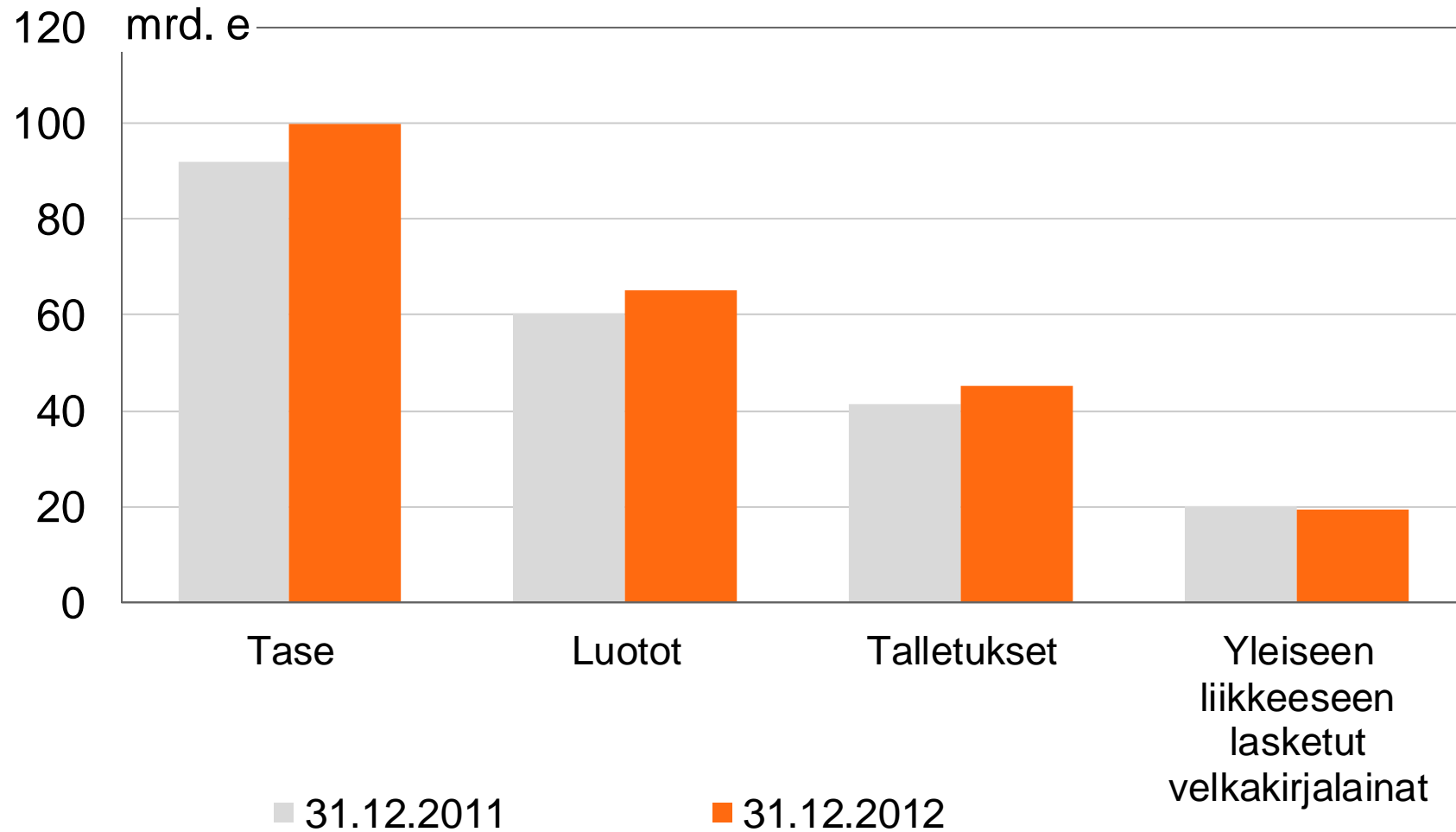
Rava-lain mukaisten omien varojen muodostuminen 31.12.2012

Tase

OP-Pohjola-ryhmä Keskeisiä tase-eriä

OP-Pohjola-ryhmä

Tase

milj. e	31.12.2012	31.12.2011	Muutos	
			milj. e	%
Saamiset luottolaitoksilta	840	1 104	-264	-23,9
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	358	281	76	27,1
Saamiset asiakkailta	65 161	60 331	4 830	8,0
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 492	3 205	287	8,9
Henkivakuutustoiminnan varat	9 173	7 006	2 167	30,9
Sijoitusomaisuus	6 596	8 343	-1 746	-20,9
Muut erät	14 150	11 636	2 514	21,6
Varat yhteensä	99 769	91 905	7 864	8,6
Velat luottolaitoksille	1 965	1 783	183	10,3
Velat asiakkaille	49 650	45 974	3 676	8,0
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2 592	2 508	85	3,4
Henkivakuutustoiminnan velat	8 970	6 932	2 038	29,4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 270	20 005	-735	-3,7
Muu vieras pääoma	10 188	8 462	1 726	20,4
Oma pääoma	7 134	6 242	892	14,3
Velat ja oma pääoma yhteensä	99 769	91 905	7 864	8,6

OP-Pohjola-ryhmä

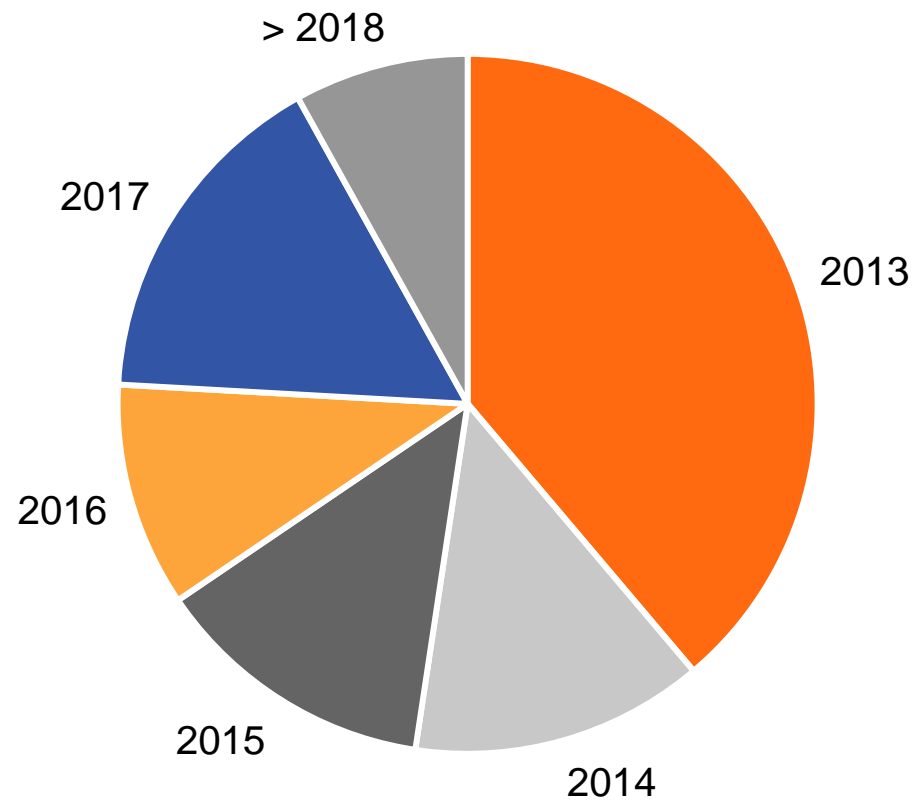
Oma pääoma ja osuuspääoma

milj. e	31.12.2012	31.12.2011	muutos	
			milj. e	%
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osakepääoma	200	201	-1	-0,5
Osuuspääoma	136	132	4	3,3
Käyvän arvon rahasto	339	-188	527	
Muut rahastot	2 683	2 621	62	2,4
Kertyneet voittovarot	3 752	3 474	278	8,0
Vähemmistön osuus	24	3	22	
Oma pääoma yhteensä	7 134	6 242	892	14,3
Osuuspääoma, joka ei sisälly omaan pääomaan	622	666	-44	-6,6

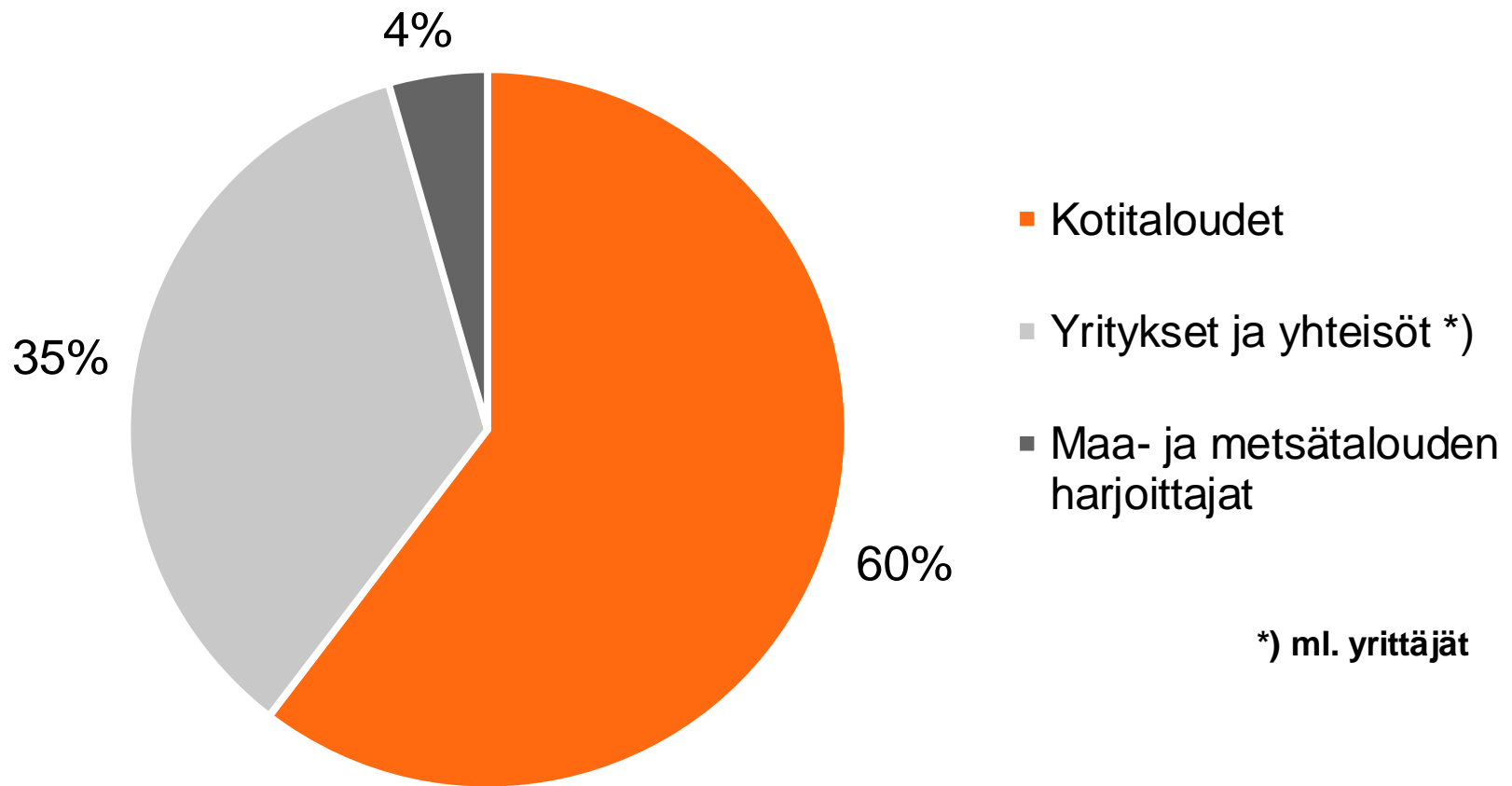
OP-Pohjola-ryhmä
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat
Erääntyminen 31.12.2012
yhteensä 19,3 mrd. e

Luotot ja asiakasvarat

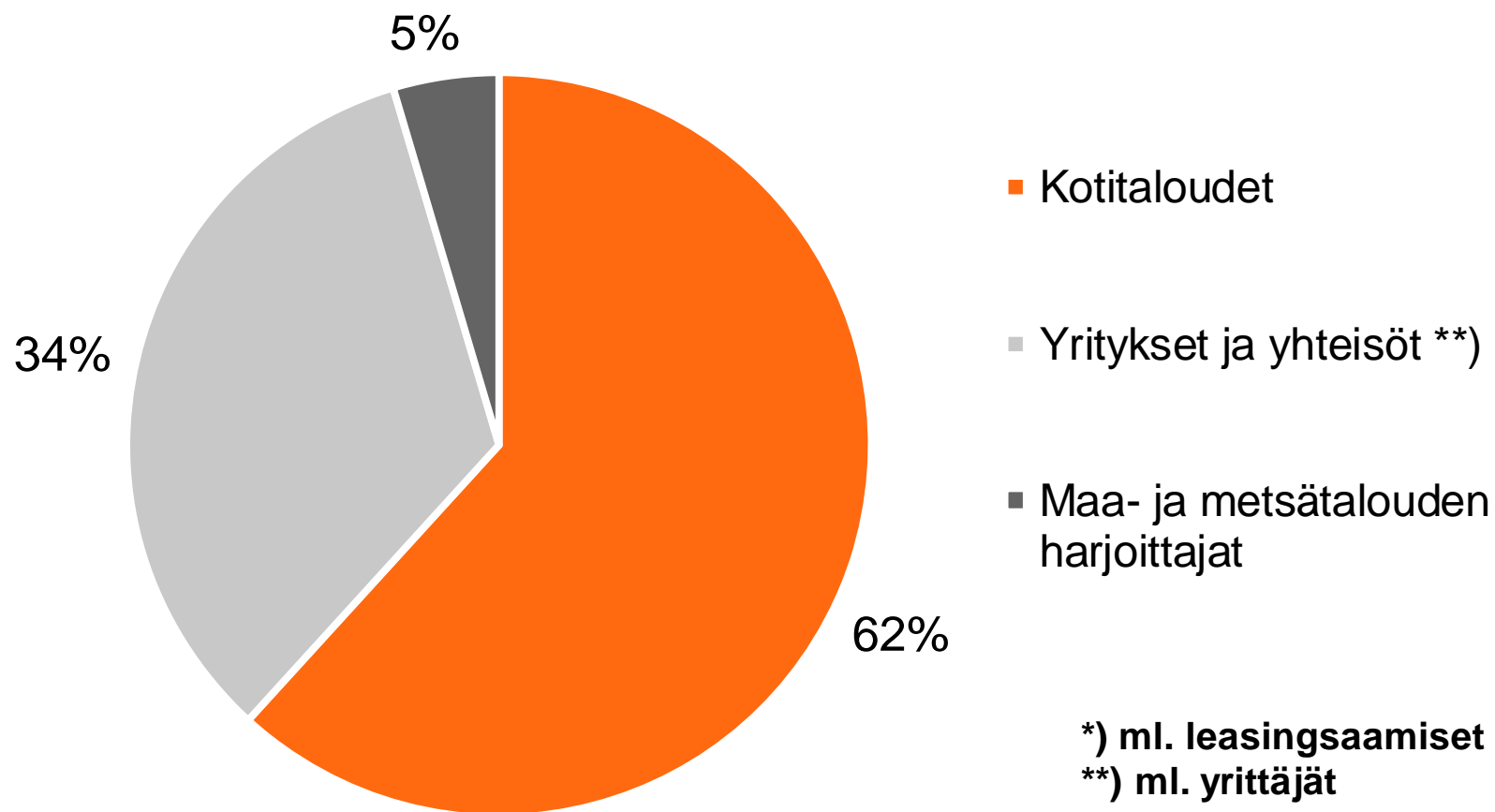
OP-Pohjola-ryhmä Talletukset 31.12.2012, %-osuus

OP-Pohjola-ryhmä

Luotot* asiakasryhmittäin

31.12.2012

OP-Pohjola-ryhmä

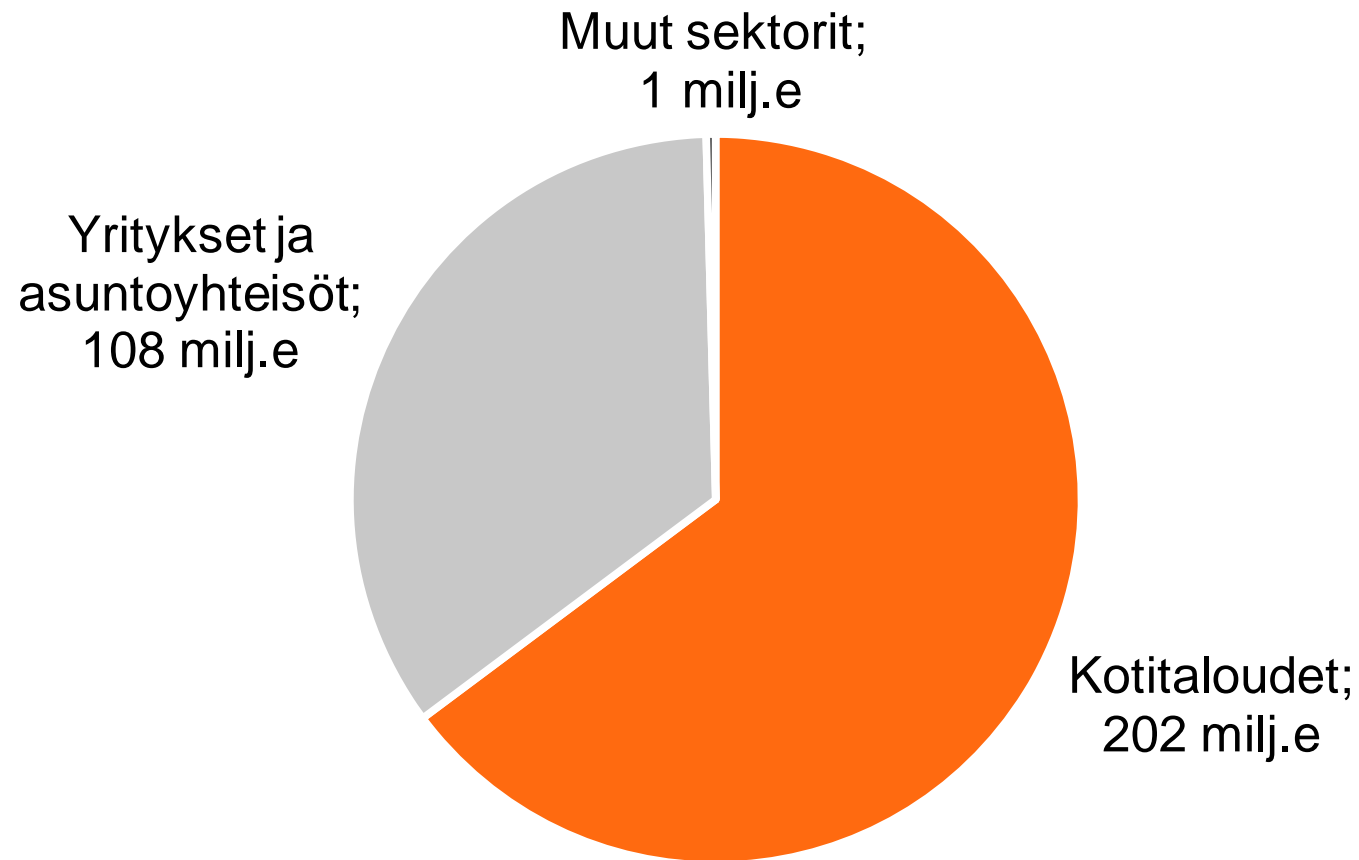
Luotto- ja takauskanta sektoreittain

Järjestämättömät
ja nollakorkoiset saamiset

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	milj. e	Muutos, %	milj. e	% luotto- ja takauskannasta
Koti- ja ulkomaiset yritykset ja asuntoyhteisöt	23 725	21 709	2 016	9,3	108	0,5 %
Asuntojen vuokraus ja hallinta ml. asuntoyhteisöt	4 831	4 195	636	15,2	3	0,1 %
Muiden kiinteistöjen hallinta	3 575	2 761	813	29,5	14	0,4 %
Kauppa	2 607	2 314	294	12,7	10	0,4 %
Palvelut	1 697	1 571	126	8,0	13	0,7 %
Rakentaminen	1 648	1 637	11	0,7	12	0,7 %
Kuljetus ja varastointi	1 550	1 411	139	9,8	8	0,5 %
Kone ja laitteollisuus (ml.huolto)	1 264	1 324	-60	-4,5	4	0,3 %
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1 095	695	400	57,5	8	0,8 %
Maatalous, metsätalous, kalatalous	823	773	50	6,5	6	0,7 %
Metsäteollisuus	657	718	-61	-8,5	14	2,1 %
Metalliteollisuus	647	645	2	0,2	3	0,5 %
Energia	617	476	140	29,4	0	0,0 %
Elintarviketeollisuus	581	626	-45	-7,1	3	0,6 %
Omien kiinteistöjen kauppa	510	1 034	-523	-50,6	4	0,9 %
Kemian teollisuus	345	382	-37	-9,7	0	0,1 %
Muu teollisuus	336	425	-89	-20,9	3	1,0 %
Muut yritykset	942	721	221	30,7	2	0,2 %
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 262	1 132	130	11,5	1	0,1 %
Kotitaloudet	42 689	39 909	2 780	7,0	202	0,5 %
Oikaisuerät ja muut sektorit	484	37	446		0	
Yhteensä	68 160	62 788	5 373	8,6	311	0,46 %

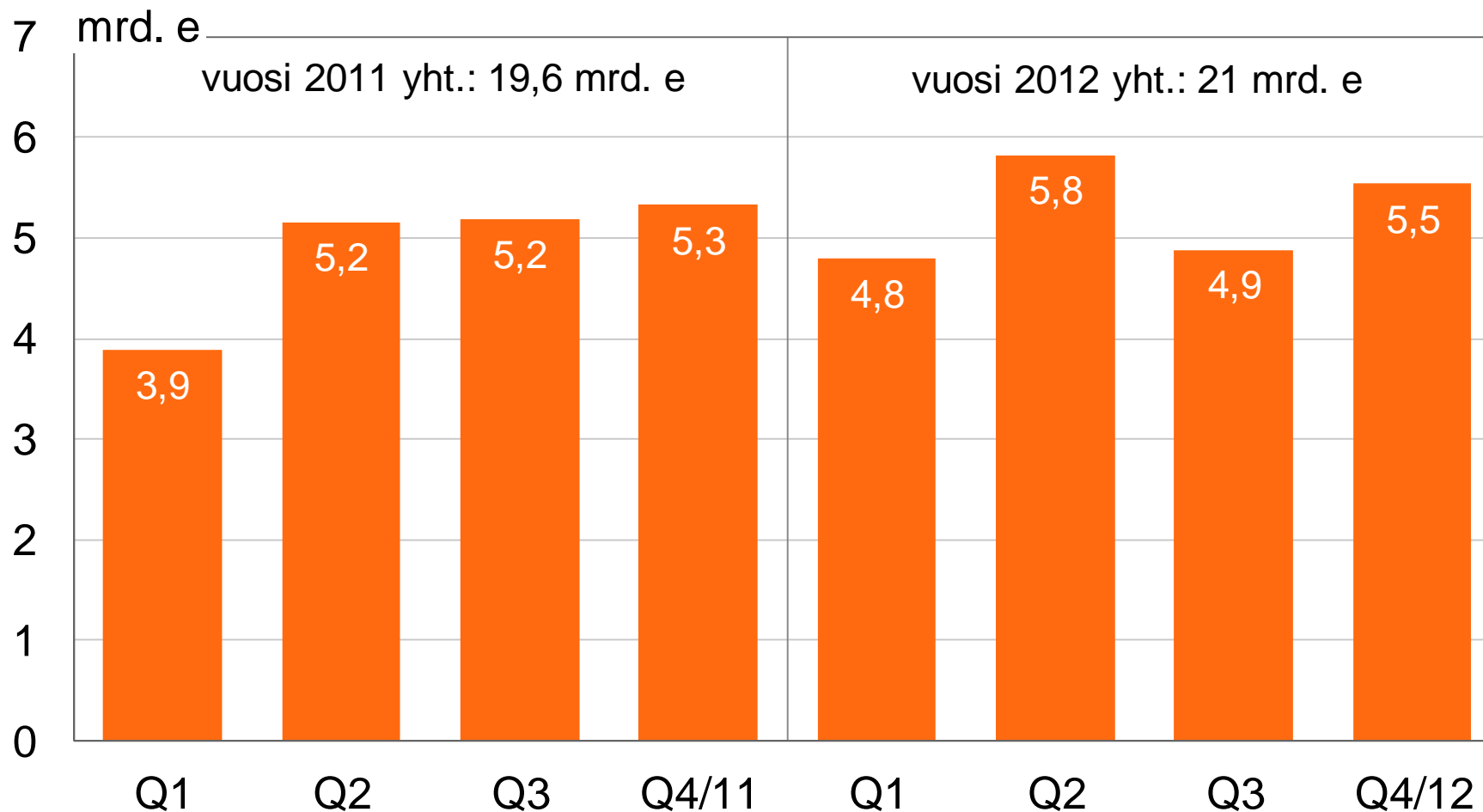

OP-Pohjola-ryhmä
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset
31.12.2012
Yhteensä 311 milj.e

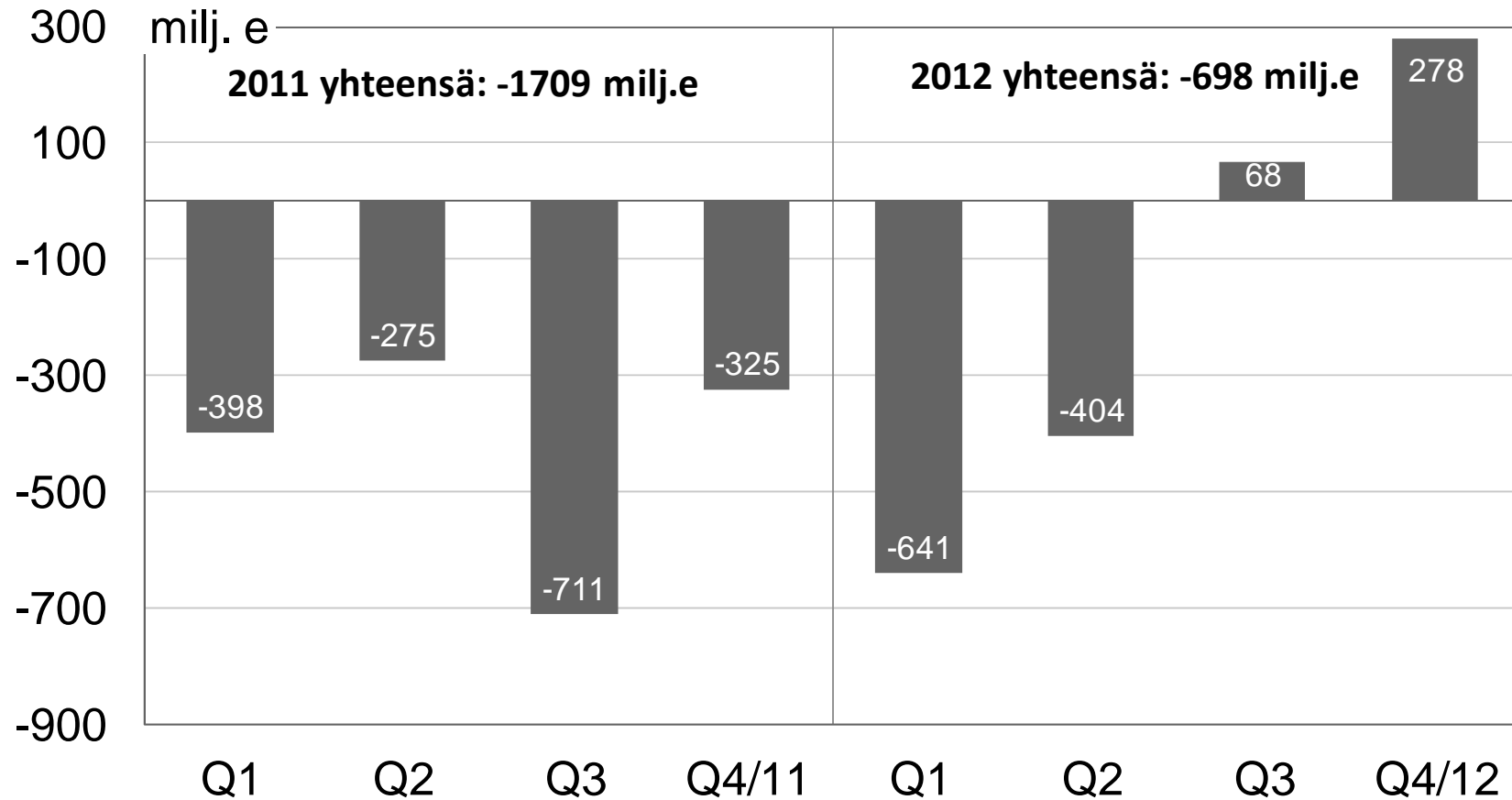
OP-Pohjola-ryhmä

Uudet nostetut luotot vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

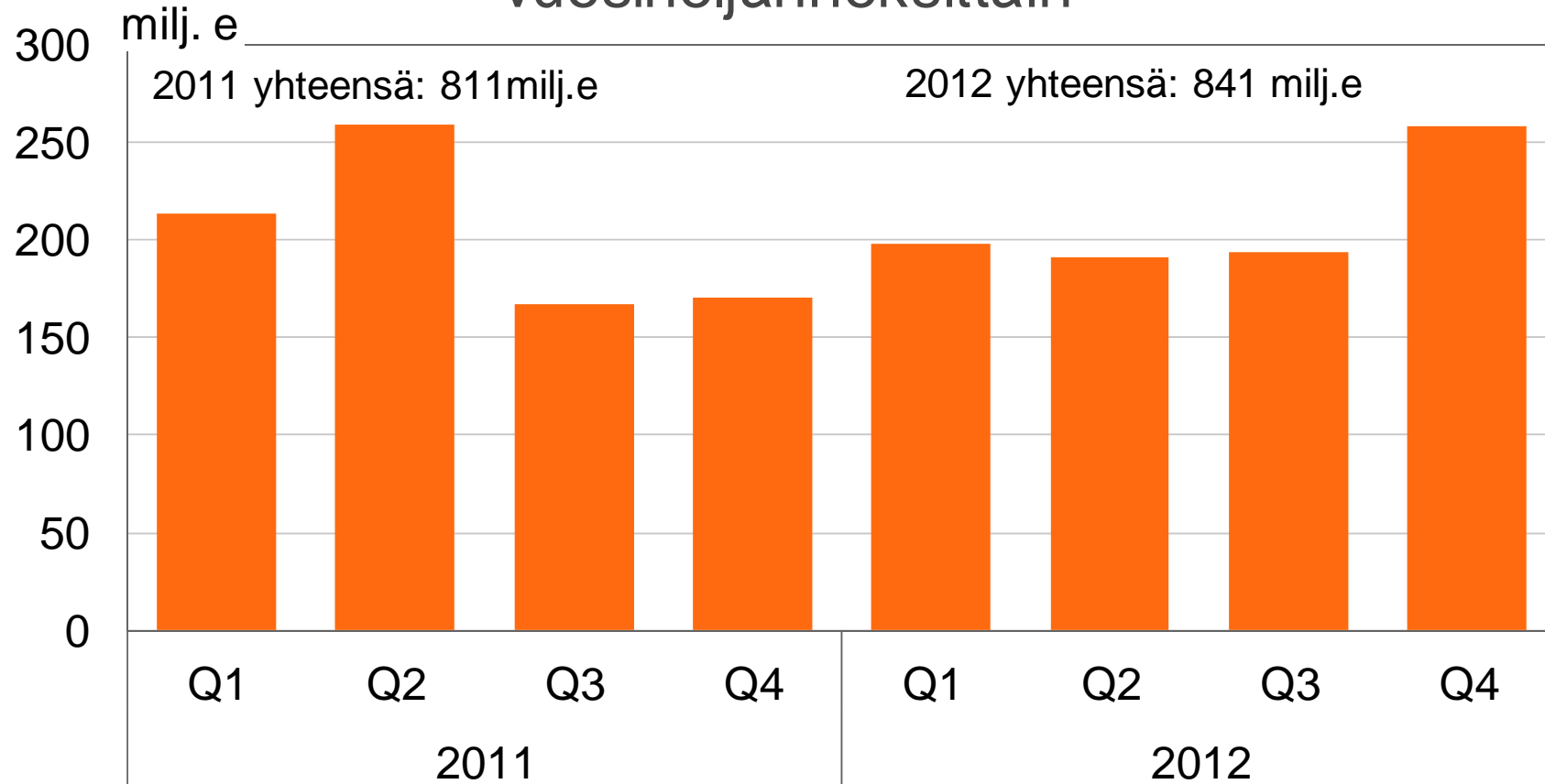
Rahastojen nettomyynti vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja eläkevakuutusten maksutulo vuosineljänneksittäin

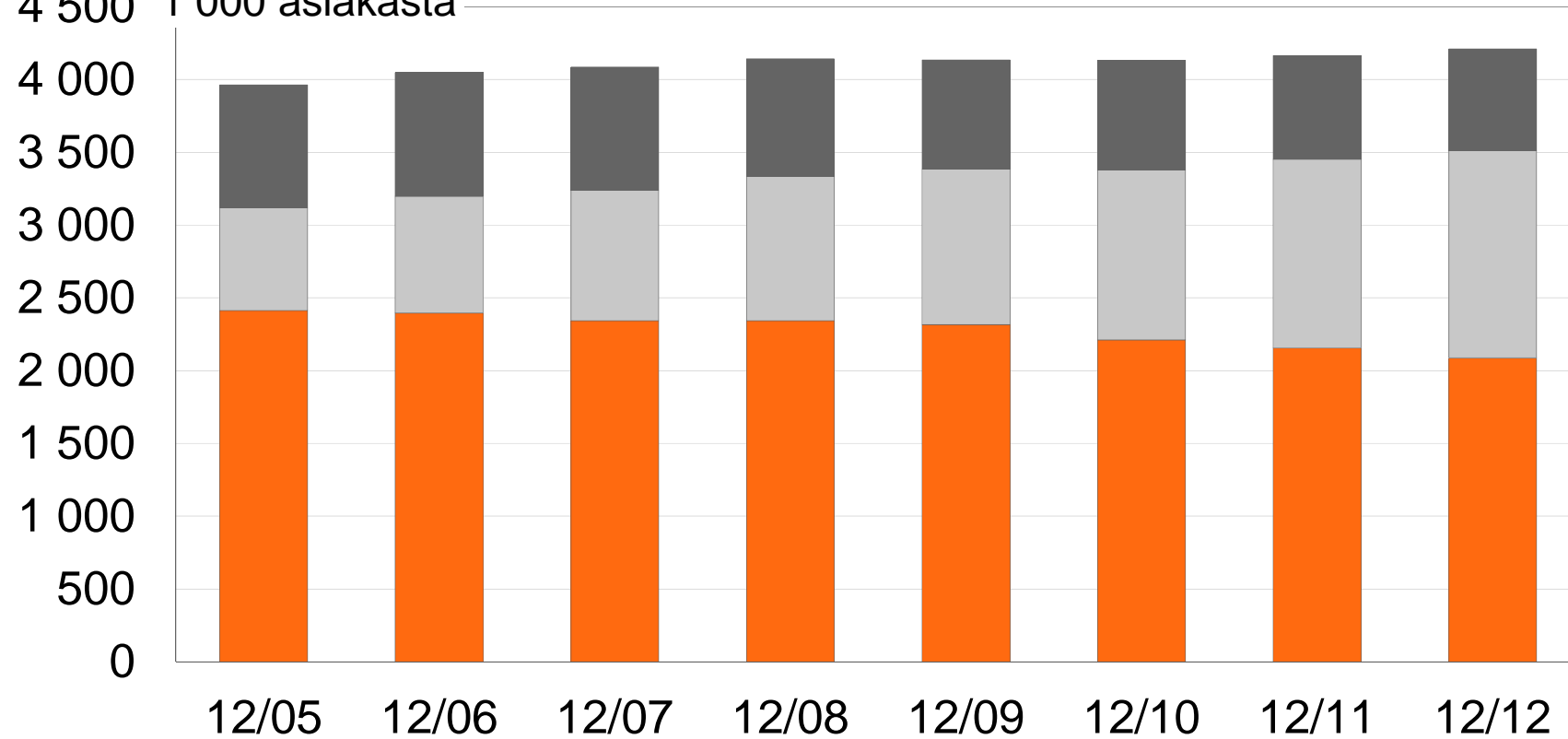

Asiakkaat, jäsenet, ym.

OP-Pohjola-ryhmä

Asiakaskannan jakautuminen

4 500 1 000 asiakasta

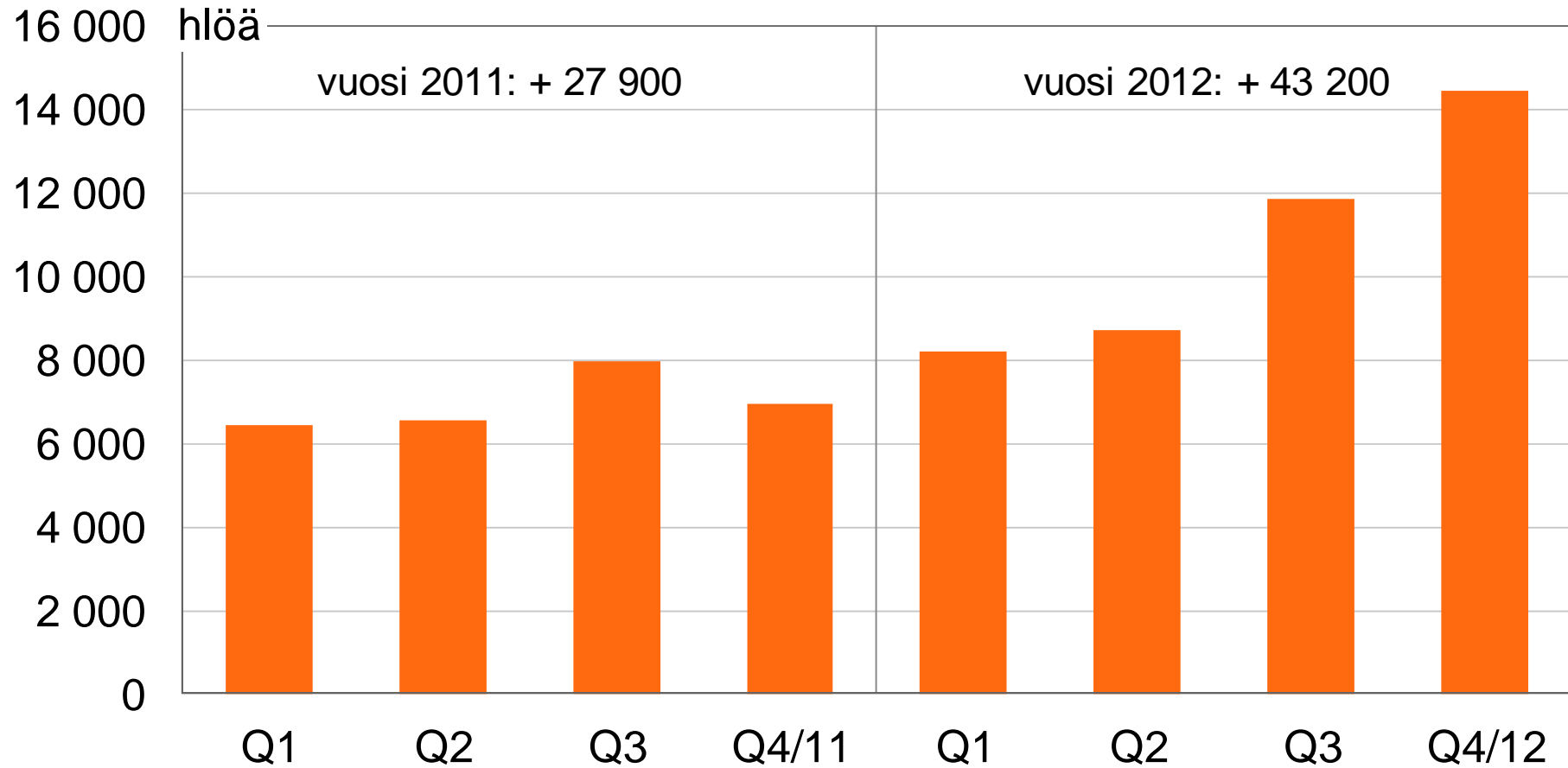

■ Pankkiasiakkaat ■ Pankki- ja vahinkovakuutusas. ■ Vahinkovakuutusasiakkaat

OP-Pohjola-ryhmä

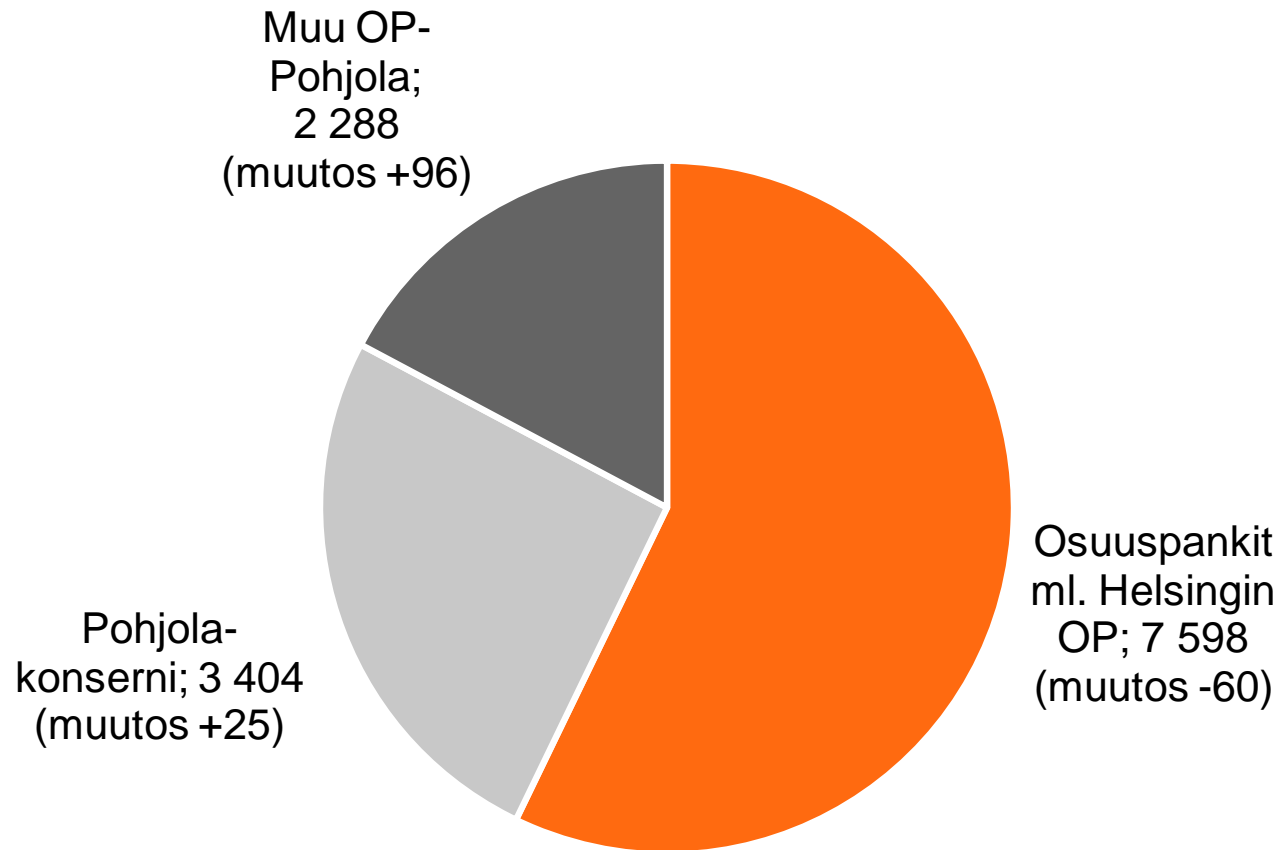
Omistajajäsenten nettolisäys vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmän henkilöstö

31.12.2012

yhteensä 13 290 henkilöä (+ 61 vuodessa)

OP-Pohjola-ryhmän palveluverkko

	31.12.2012	12 kk:n muutos, kpl
Verkkopalvelusopimukset	1 611 229	52 533
Toimipaikat	519	-16
joissa sekä vahinkovakuutus- että pankkipalvelut	350	5
Private banking -toimipaikat	37	1
OP_ Kiinteistökeskusten toimipaikat	178	4
Internet-asiakaspäätteet	530	-17

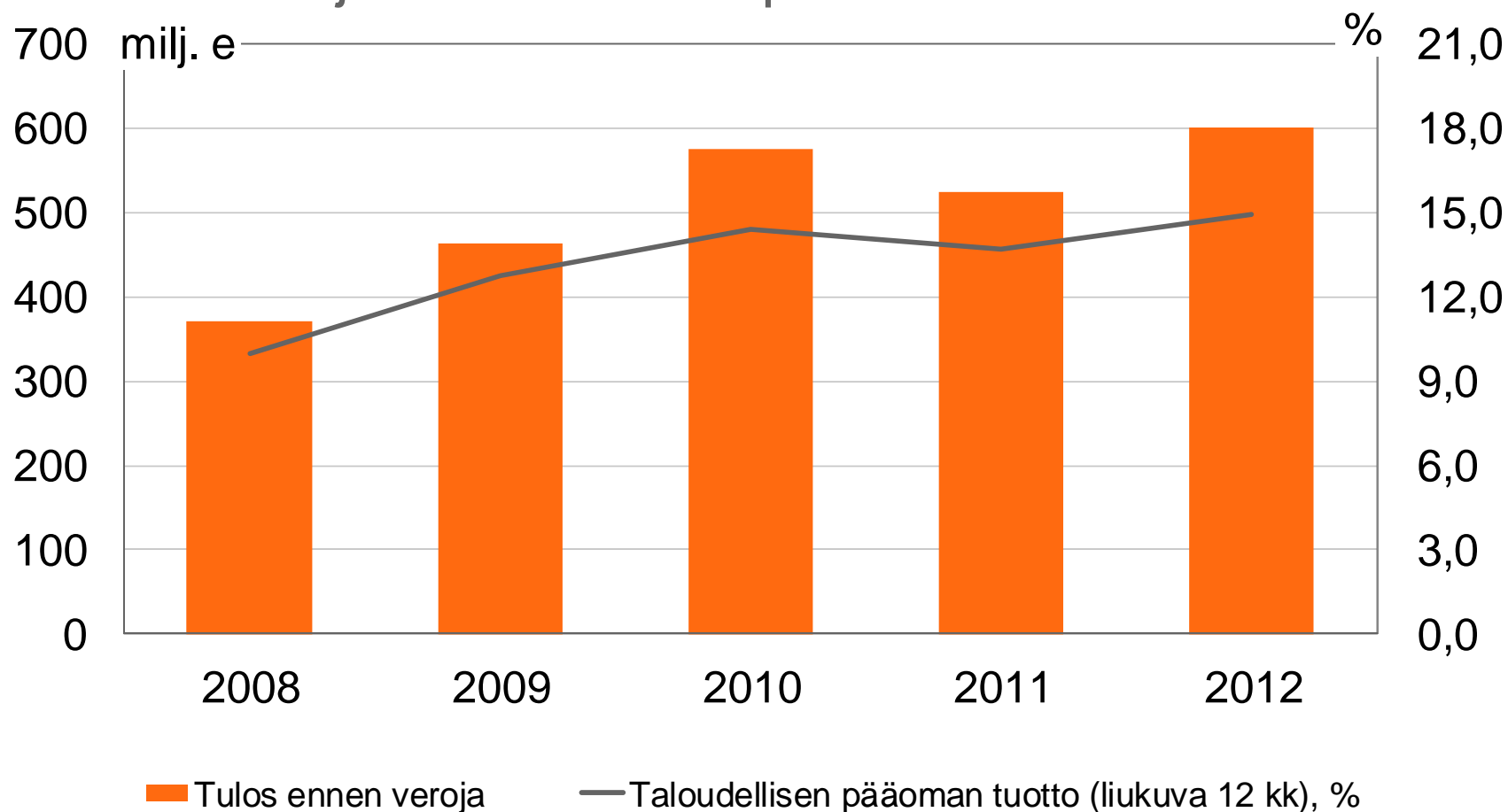

A photograph of a person smiling while sitting at an outdoor cafe table. The table is set with a white coffee cup on a saucer, a glass of water, and a vase with blue flowers. The background shows a harbor with many sailboats and a bright sky. A semi-transparent grey banner is overlaid across the middle of the image.

5-vuotisaikasarjat

OP-Pohjola-ryhmä

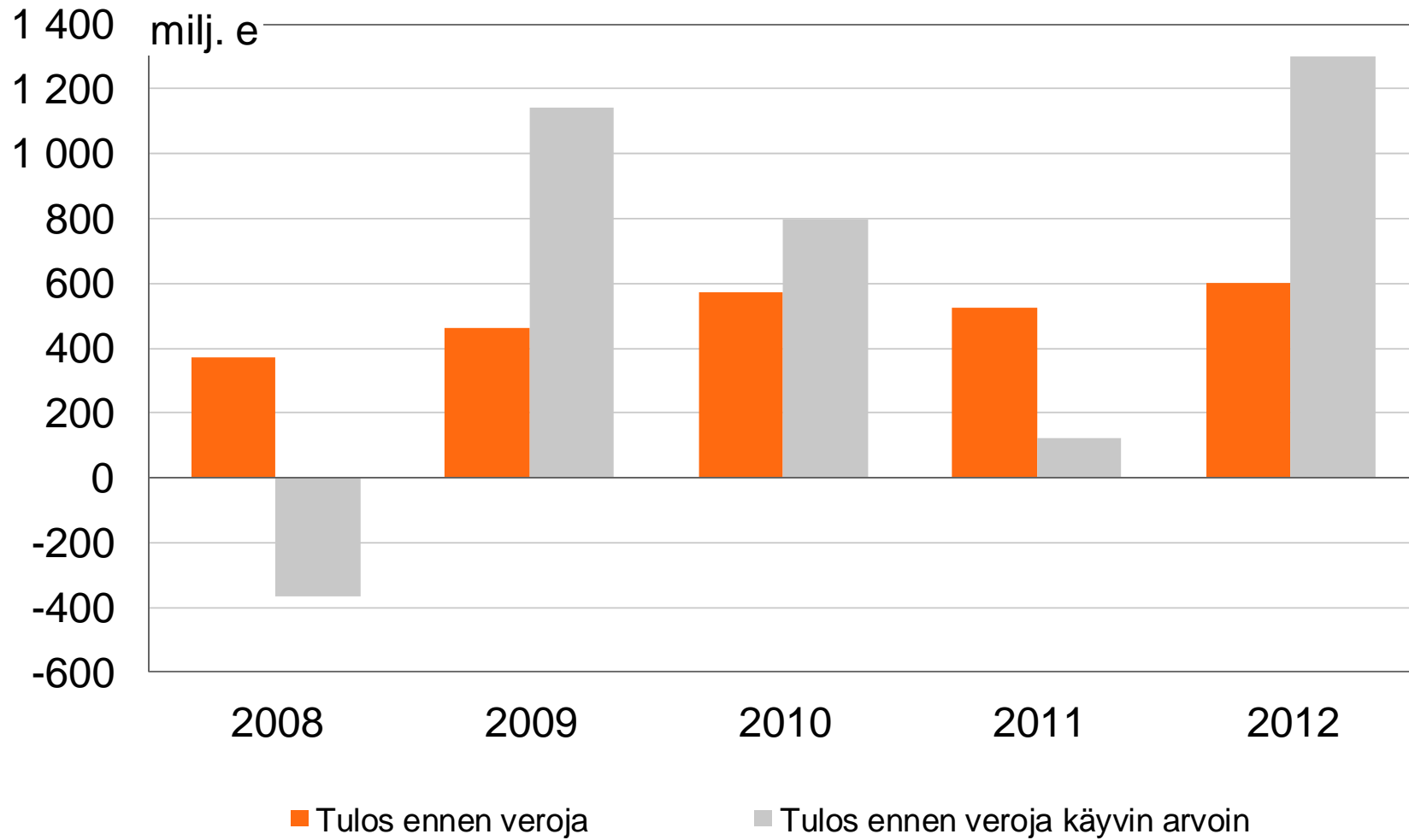
Tulos ennen veroja ja taloudellisen pääoman tuotto

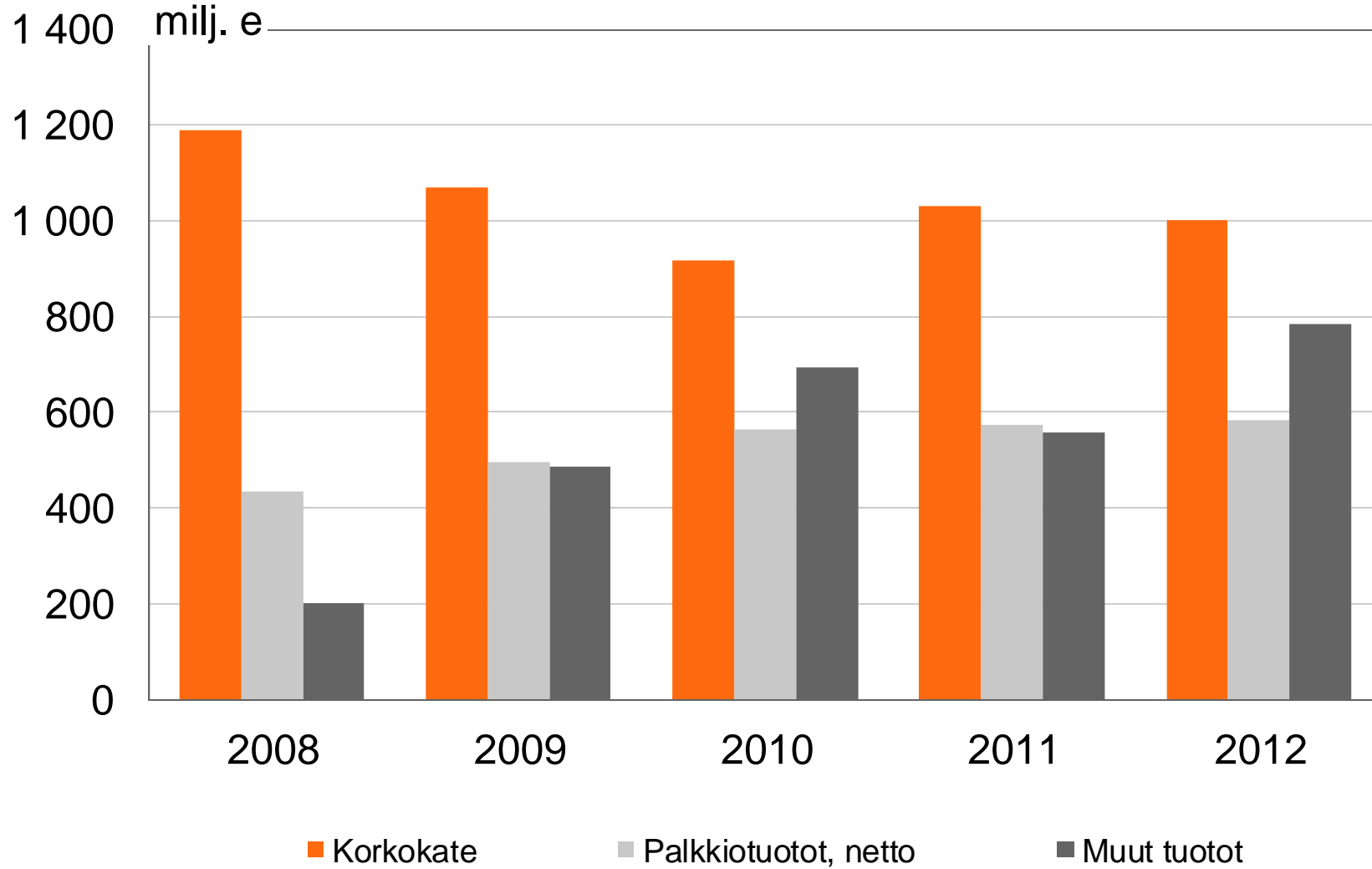

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja

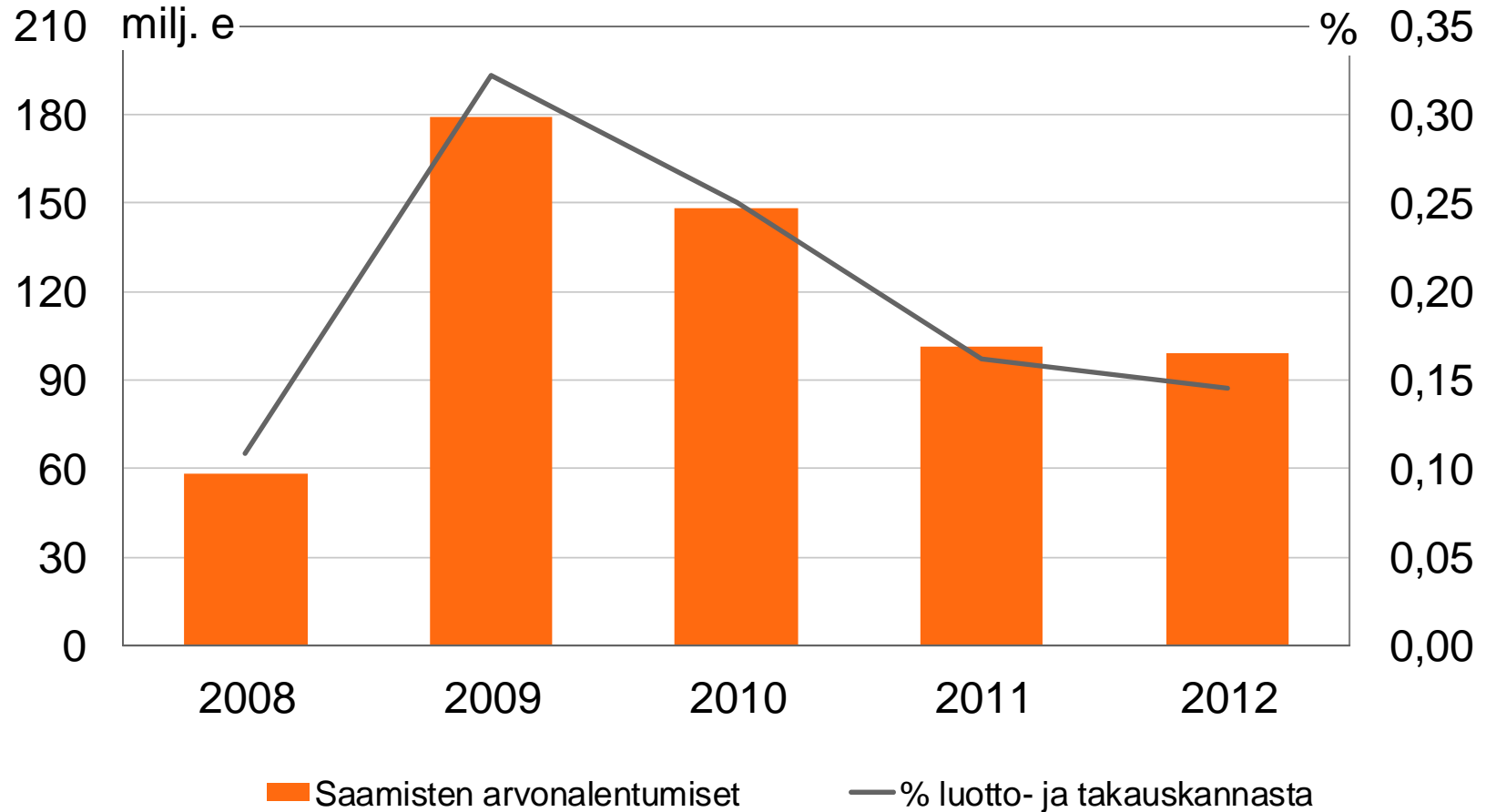

OP-Pohjola-ryhmä Tuotot

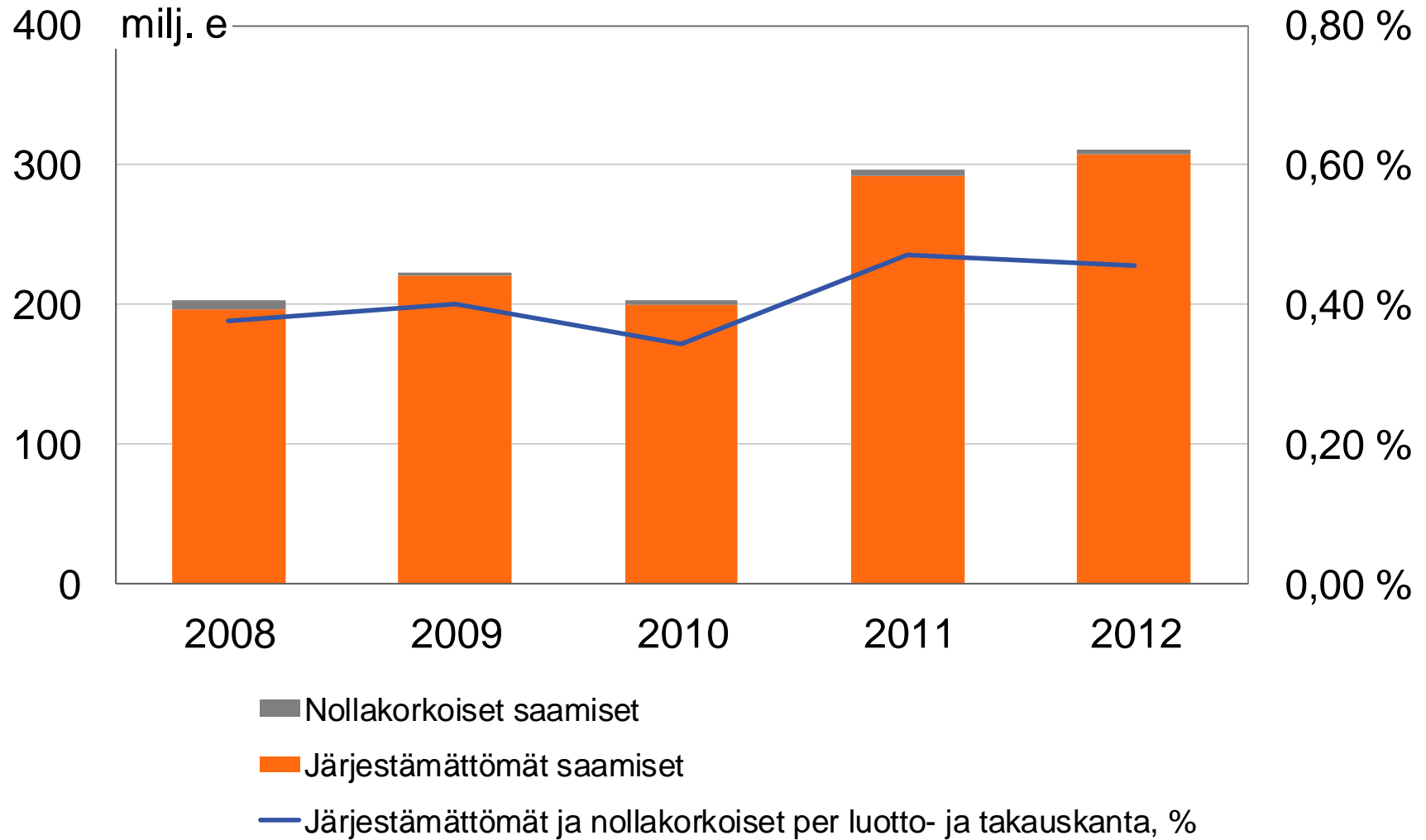
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset

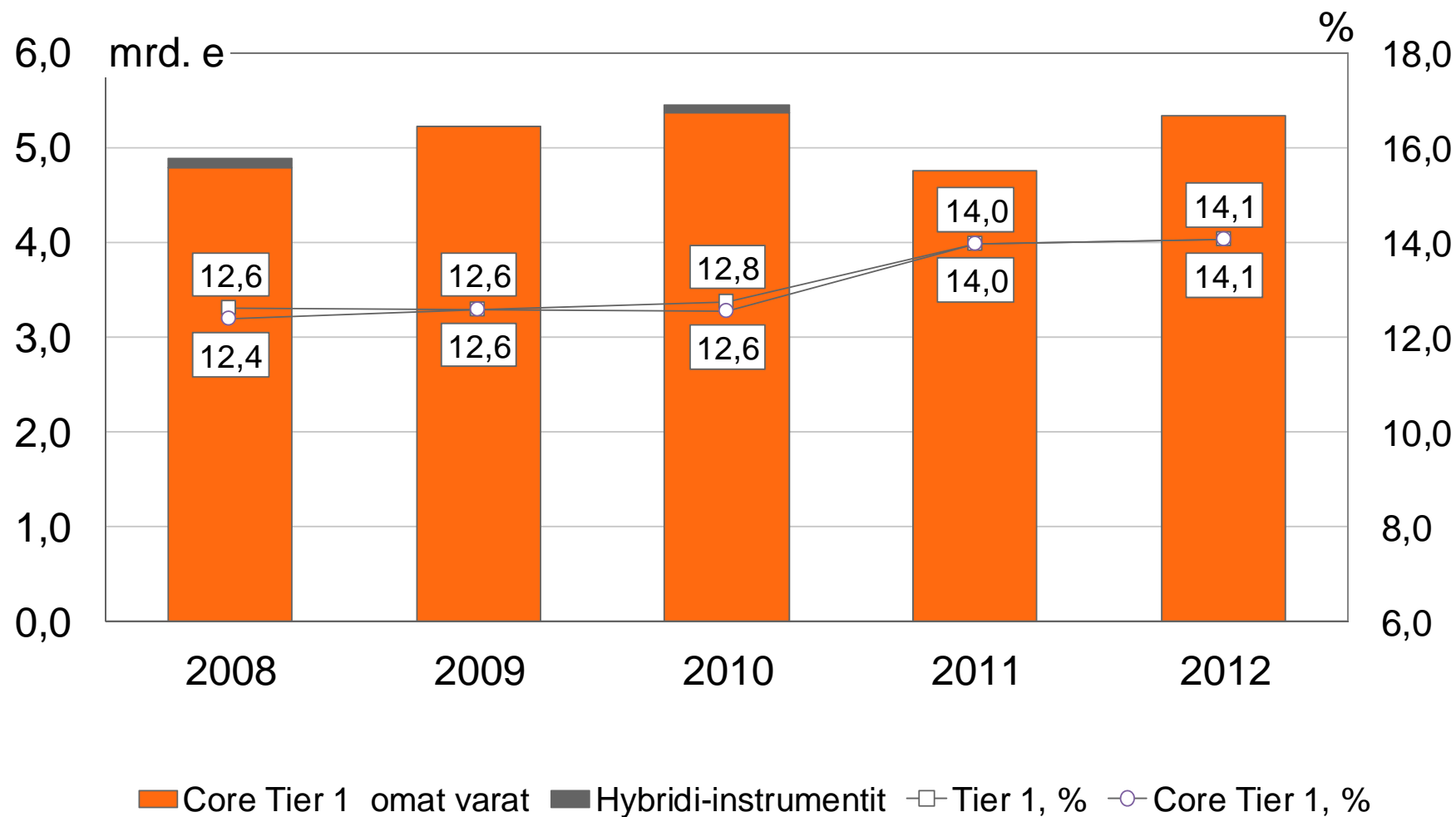

OP-Pohjola-ryhmä

Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset

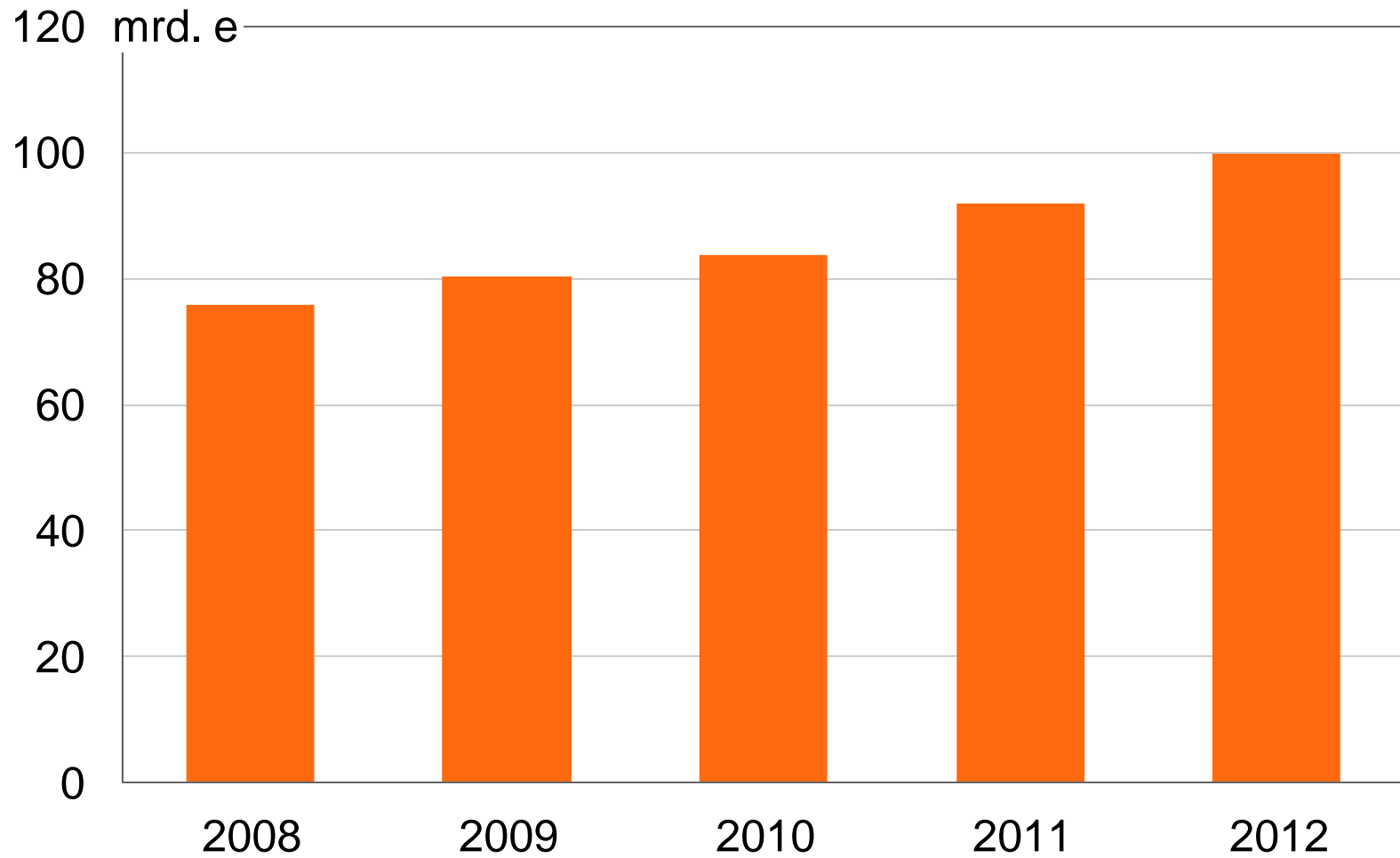

Osuuspankkien yhteenliittymä Omat varat ja vakavaraisuus

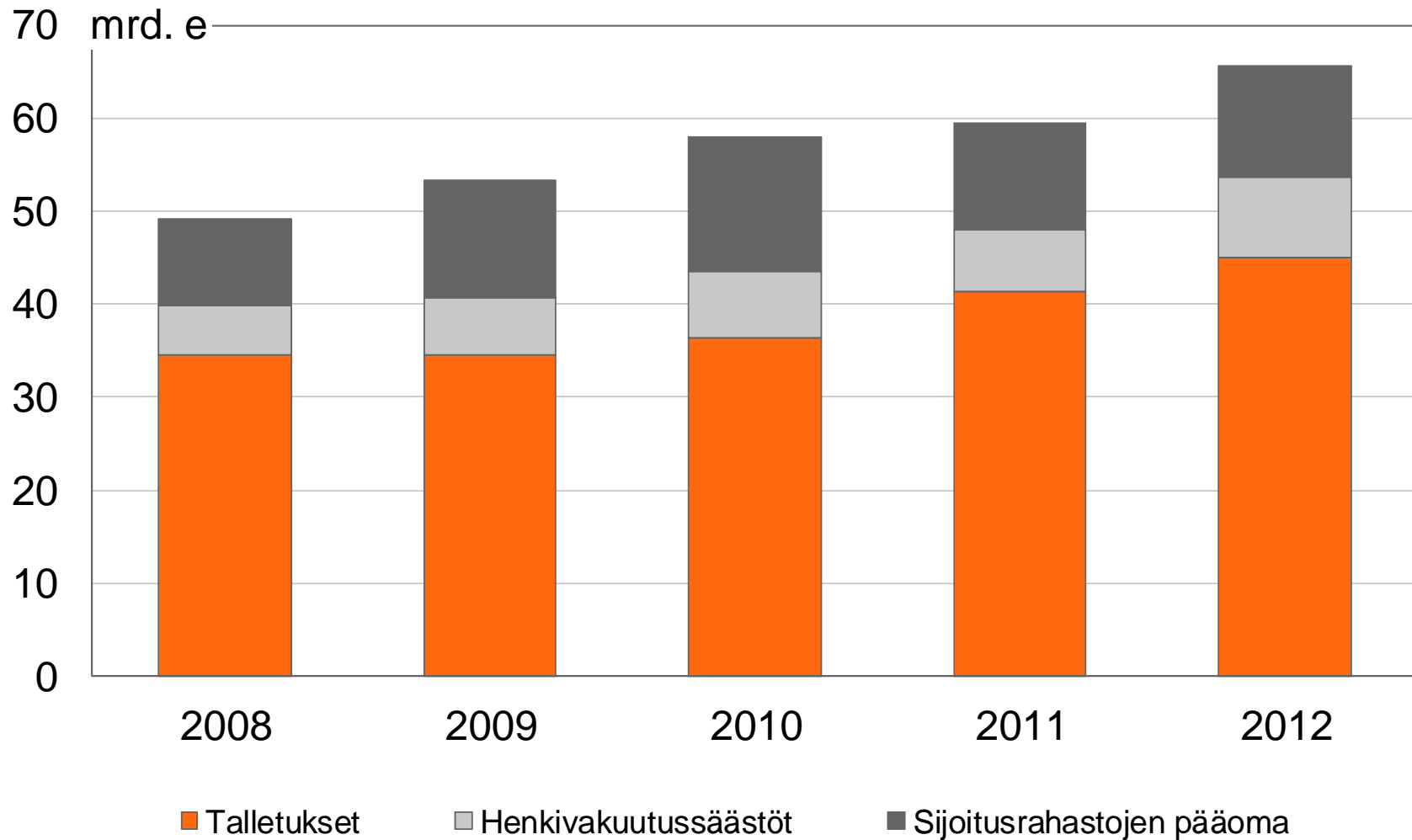

OP-Pohjola-ryhmä

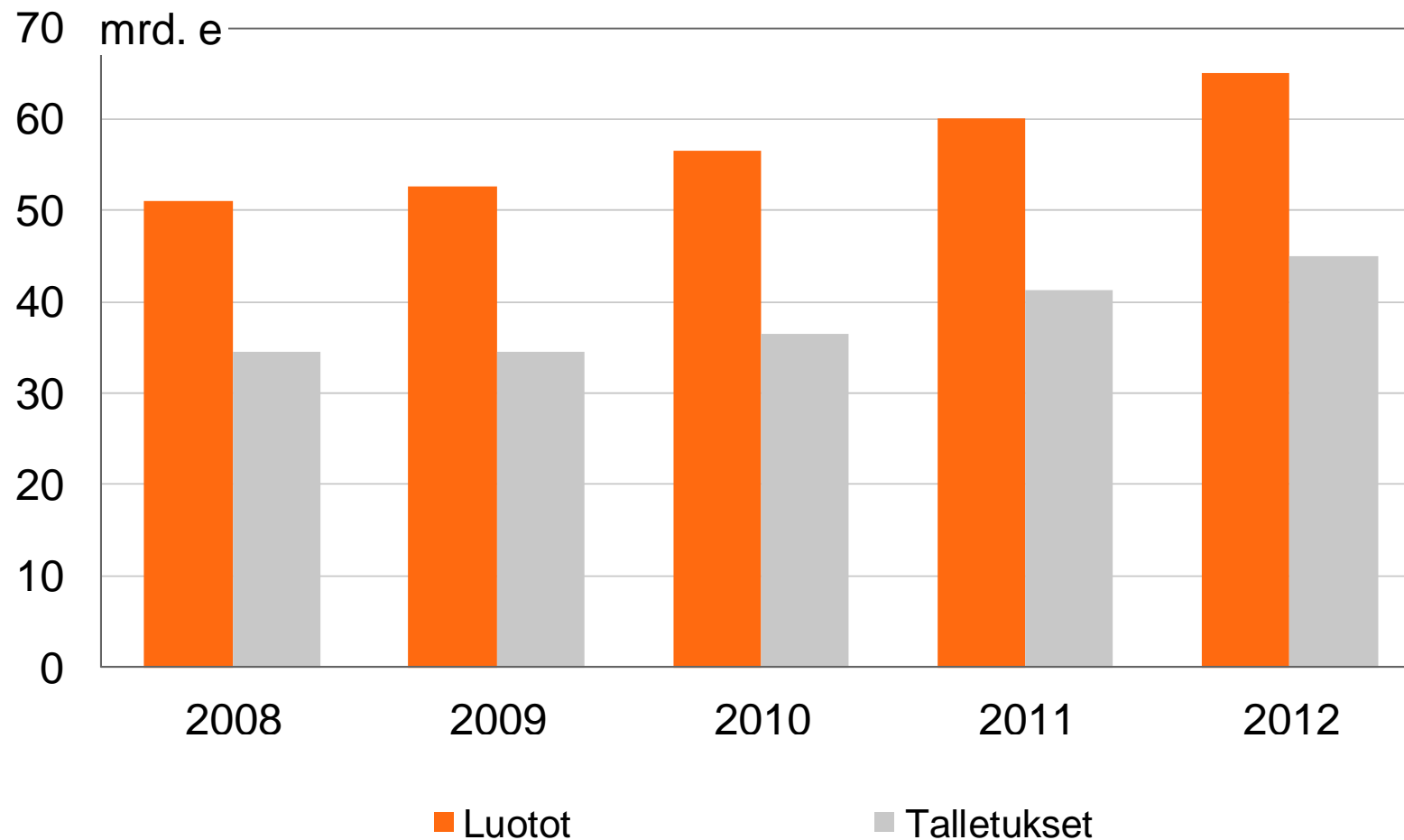
Taseen loppusumma

OP-Pohjola-ryhmä Asiakasvarat

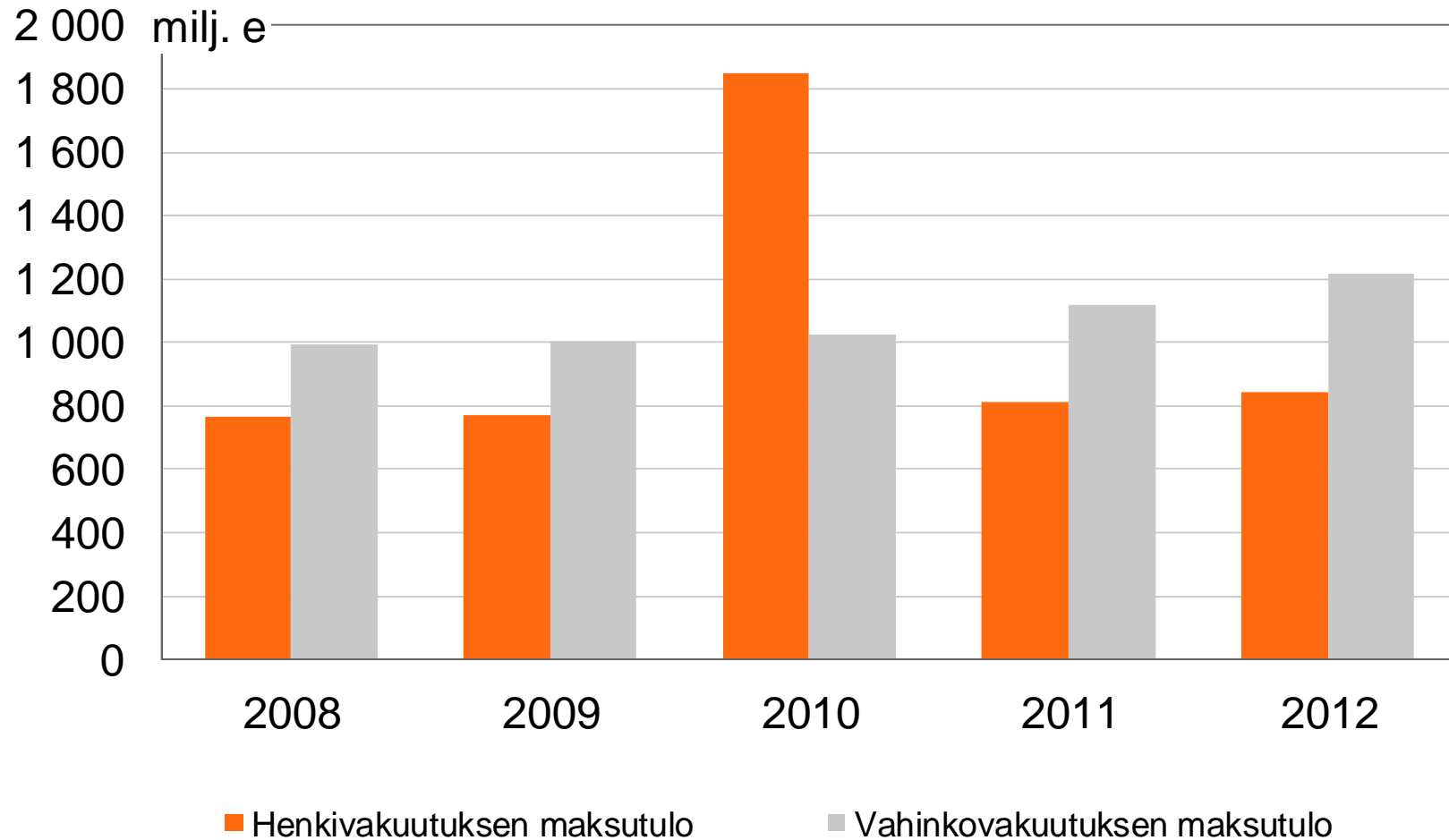
OP-Pohjola-ryhmä Luotot ja talletukset

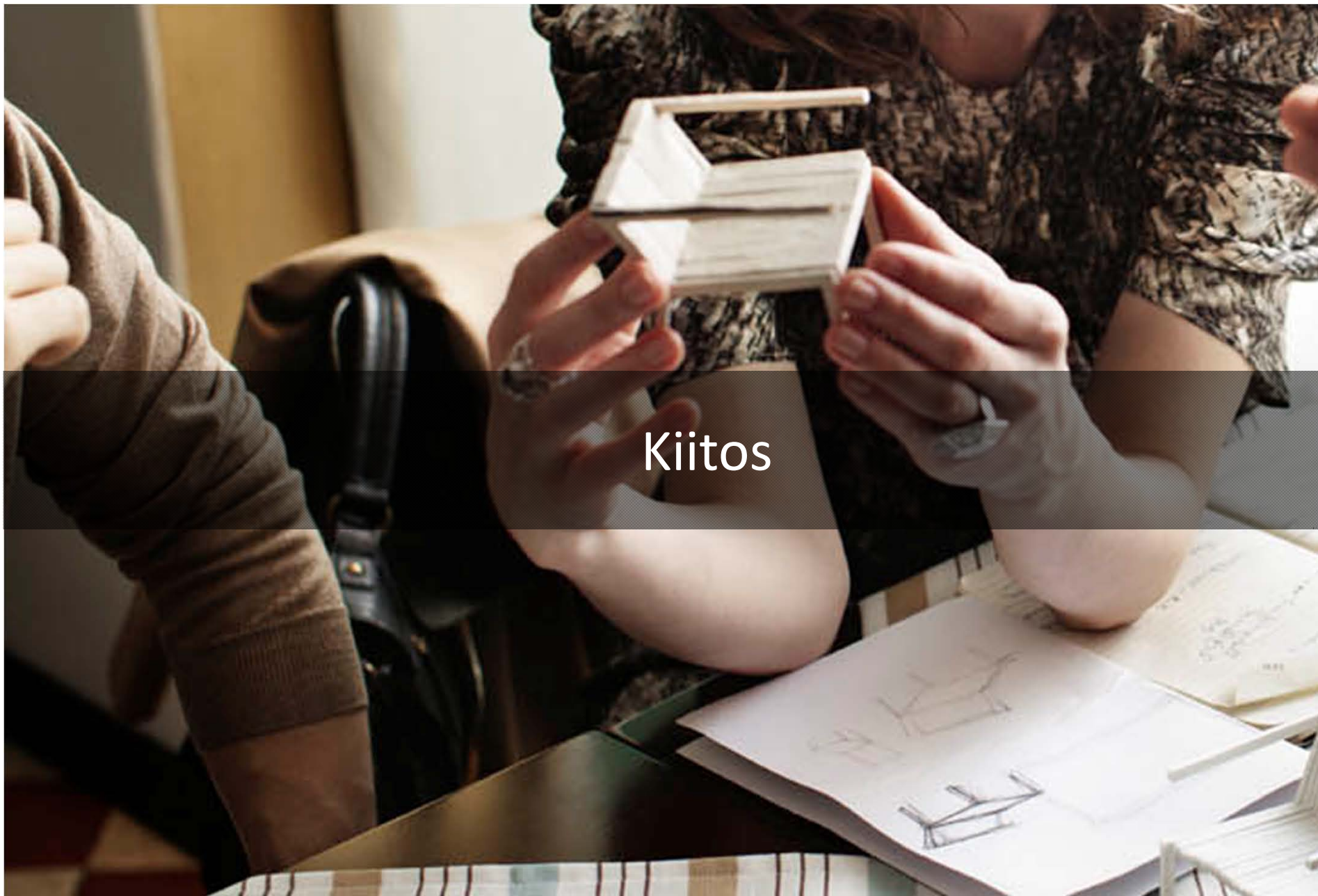

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja vahinkovakuutuksen maksutulo

Kiitos